

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Komen en gaan in de rand (3)
Leren leven in een nieuwe,
internationale gemeenschap

FiguranDten
Maurice Servranckx:
De man bij wie Urbanus
de mosterd haalde

Tienduizendste strip in
stripotheek van Meise

Raad van Europa erkent discriminatie Nederlandstaligen in Brusselse ziekenhuizen

Resoluties van de Raad van Europa met betrekking tot het Belgisch beleid worden hier doorgaans weinig enthousiast onthaald. Ze zorgen veelal voor wrevel, zoniet ergernis. Tot afgelopen oktober. Toen keurde de Parlementaire Vergadering het verslag van de Roemeense Minodora Cliveti over de Brusselse ziekenhuizen goed. Het rapport laat er geen twijfel over bestaan dat Nederlandstalige patiënten in Brusselse ziekenhuizen onheus worden behandeld.

In Vlaanderen - zeker in de rand - staan de namen van de Zwitsers Dumeni Columberg en Lili Nabholz-Haidegger in het collectieve geheugen gegrift van allen die de taalverhoudingen op de voet volgen. Hun rapporten daarover raakten kant noch wal en werden, niet ten onrechte, afgedaan als Zwitserse kaas met heel veel gaten. Het stof van de vergetelheid en nutteloosheid stapelt zich intussen op deze rapporten op die ze schreven in opdracht van de Raad van Europa, weliswaar de oudste, maar voor menigeen nog altijd een bij uitstek schimmige en onbekende Europese instelling met zetel in Straatsburg.

De Franstaligen in België zien in de Raad van Europa al jaren een vehikel om de Vlamingen te jennen. Met handig lobbywerk slaagden ze erin de opeenvolgende verslaggevers die naar ons land werden gestuurd, voor hun kar te spannen. Het minderhedenverdrag dat de Raad van Europa ooit stemde, is voor de Franstaligen het instrument bij uitstek om de taalverhoudingen in België in hun voordeel bij te sturen. Of alleszins 'proberen' bij te sturen.

Taalwetten correct toepassen

Na een klacht over 'het recht op gezondheid voor Nederlandstaligen uit Brussel en de Vlaamse rand rond Brussel' dienden enkele Vlaamse politici uit Brussel in september 2002 een petitie in bij de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa die besliste een verslaggever te sturen om de zaak nader te onderzoeken. Het werden uiteindelijk twee rapporteurs. Nadat de Let Boriss Cileviāš in september 2003 in naam van de juridische commissie een vooronderzoek had gedaan over de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen, werd een jaar later de Roemeense Minodora Cliveti voor de sociale commissie naar Brussel gestuurd om de zaak uit te pluizen. De doorschuifoperatie was minder onschuldig dan op het eerste gezicht zou kunnen lijken. De behandeling door de sociale commissie toonde aan dat de misstanden in de Brusselse ziekenhuizen vooral een sociale discriminatie zijn van de Nederlandstaligen.

In de resolutie die de Raad van Europa uiteindelijk goedkeurde, worden de taalproblemen waarmee de Nederlandstaligen worden geconfronteerd, erkend. Volgens Cliveti moeten de taalwetten niet worden aangepast, maar wel correct worden toegepast. Even positief voor de Vlamingen

is de reeks aanbevelingen van de Raad van Europa voor de verschillende beleidsniveaus. Zo krijgen de ziekenhuizen de raad om zich in hun dagelijkse werking positiever op te stellen tegenover Nederlandstaligen en met het oog daarop meer Nederlandstalig personeel aan te trekken. Ze moeten hun personeel ook de weg wijzen naar taalcursussen. Dokters moeten de taal van de patiënt spreken en niet omgekeerd. De Raad van Europa meent ook dat zonder uitstel werk moet worden gemaakt van de tweetaligheid van de urgentiediensten.

De aanbevelingen zijn de logica zelf, maar kennelijk hantieren de Brusselse ziekenhuizen een andere logica.

Minderheden erkennen

Gejuich alom bij de Vlamingen na de Cliveti-resolutie? Toch niet! Die resolutie bevat immers ook een oproep opdat België het Kaderverdrag over de bescherming van de nationale minderheden zou ratificeren. Voor de Franstalige partijen, met het FDF op kop, voldoende reden om 'extreem positief' te oordelen over de resolutie, want daardoor zouden de Franstaligen in de rand erkend worden als minderheid. Voor de Vlamingen is het vooralsnog uitgesloten dat verdrag te ratificeren zolang er geen sluitende definitie is van het begrip minderheid. En die definitie is niet meteen voor morgen.

Johan Cuppens

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Le Conseil de l'Europe reconnaît la discrimination des néerlandophones dans les hôpitaux bruxellois

En octobre, l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe a approuvé le rapport que la députée roumaine Minodora Cliveti a établi à propos des situations linguistiques dans les hôpitaux bruxellois. Ce rapport ne laisse subsister aucun doute quant au fait que les patients néerlandophones sont discriminés dans les hôpitaux bruxellois. Dans la résolution qui accompagne le rapport, il est conseillé aux hôpitaux d'adopter une attitude plus positive dans leur fonctionnement quotidien vis-à-vis des néerlandophones et d'engager plus de personnel néerlandophone. Il faut également s'attaquer sans tarder au bilinguisme des services d'urgence. Finalement, la résolution contient également un appel afin que la Belgique ratifie l'Accord cadre à propos de la protection des minorités nationales.

inhoud

december 2005 nr. 11

Een tunnel van 10 km als sluitstuk voor de Brusselse ring 4

Druivenlijn haalt veel mensen uit hun auto 5

Creative ondernemingen in de rand (8) 8
Toyota Zaventem werkt aan de auto van de toekomst

FiguranDten 10

Maurice Servranckx (85), 'nonkel Maurice' is geen onbekende in Sint-Gertrudis-Pede bij Dilbeek. Hij speelde een centrale rol in het dorpsleven en zat vol grappen en grollen. Geen wonder dat komiek Urbanus soms bij zijn oom te rade ging als hij om moppen verlegen zat.

Tanken bij de boer 12

Komen en gaan in de rand (3) 22

In en om Brussel groeit een nieuwe internationale gemeenschap, die wel eens de voorbode zou kunnen zijn van de mondiale maatschappij van morgen. De rand is nauw betrokken bij deze evolutie die de klassieke tegenstellingen in deze regio tussen Vlamingen en Franstaligen overstijgt.

Stripotheek maakt mensen warm voor beeldverhaal 26

Naar het spreekuur van de specialist op de televisie 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24
Van huizen en tuinen 26 RestaurantDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

FOTO: FILIP CLAESSENS

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FOTO: FILIP CLAESSENS

Een tunnel van 10 kilometer als sluitstuk voor de Brusselse ring

Het sluiten van het zuidelijke deel van de Brusselse ring kan op een financieel haalbare en ecologisch verantwoorde wijze worden gerealiseerd door een 10 km lange, grotendeels ondertunnelde verbinding tussen Vorst en Tervuren aan te leggen. Dat stelde de Road Federation Belgium recent op het Belgische Wegencongres in Brussel. De RFB groepeerd bedrijven en beroepsverenigingen die actief zijn op het vlak van wegeaanleg of -onderhoud.

De jongste jaren neemt de roep om een zuidelijke verbinding van de Brusselse ring te realiseren almaar toe. Jef Colruyt, topman van het gelijknamige bedrijf, stelde in maart van dit jaar voor om een tweede Brusselse ring te bouwen boven de huidige. Het Verbond van Belgische Ondernemingen en de Vlaamse Confederatie Bouw namen zijn pleidooi snel over en becijferden dat het project zo'n 2,5 miljard euro zou kosten. VOKA, het Vlaams netwerk van ondernemingen, vroeg eind vorig jaar de aanstelling van een bereikbaarheidsmanager voor de Brusselse ring die 'een minder-hinderplan' zou uitwerken voor Brussel. In haar advies over het Vlaamse voorstel van afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel, pleitte ook de provincie Vlaams-Brabant er onlangs nog voor dat de Vlaamse overheid het sluiten van de ring zou onderzoeken.

Boren zonder schade

'Er circuleren al sinds de jaren '70 voorstellen om een zuidelijke, deels ondertunnelde verbinding aan te leggen, maar die lokten wegens de te verwachten hinder indertijd veel protest uit en werden daarom ook weer snel afgevoerd. De boortechnieken zijn tegenwoordig echter zo verfijnd dat een ondertunneling geen schade meer

zal toebrengen aan gebouwen, bossen en dergelijke. We willen de zuidelijke verbinding laten starten aan de bocht van Vorst, waar in de jaren '70 voor dit project trouwens al enkele bruggen werden gebouwd. De tunnel eindigt in Tervuren in de omgeving van het Leonardkruispunt', aldus Yves Decoene van de Road Federation Belgium. De kostprijs van de nieuwe verbinding wordt momenteel geraamd op 1 miljard euro. De RFB pleit ervoor om ze te realiseren via een publiek-private samenwerking. Het project situeert zich weliswaar alleen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar wegens de impact ervan moeten alle overheden erbij betrokken worden. 'We hopen op EU-subsidies omwille van het belang van Brussel als hoofdstad van Europa en ook omdat het hier om een belangrijke verbinding gaat in het trans-Europees wegennetwerk. Bijkomende inkomsten moeten geput worden uit een tolheffing', aldus Decoene.

Baat bij beton

Volgens woordvoerder René Conings van de Brusselse minister van Verkeer Pascal Smet is er voorlopig geen sprake van dat de tunnelverbinding gerealiseerd zal worden. 'Dit voestel gaat uit

'Met de miljarden die nu verloren gaan door files zou men veel ringen kunnen bouwen'

van een groep die alle baat heeft bij dergelijke constructies, maar het is momenteel niet echt onze prioriteit. Hun voorstel zal worden onderzocht, maar het is dermate ingrijpend en duur dat ook andere gewesten en de federale staat erbij betrokken moeten worden. Om de files in onze regio aan te pakken, geven we liever de voorkeur aan de uitbouw van het openbaar vervoer, en meer bepaald het gewestelijk expressnet. Ook de uitwerking van

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

een regionaal parkeerbeleid met nieuwe randparkings en een parkeergeleidingssysteem staan hoog op de agenda', aldus Conings. Ook de provincie Vlaams-Brabant spreekt zich nog niet uit over het RFB-voorstel, maar er moet volgens gedeputeerde Julien Dekeyser (VLD) wel dringend iets gebeuren om de verkeerscongestie aan te pakken. 'Er moet nu eindelijk maar eens worden uitgemaakt of een oplossing voor het sluiten van de zuidelijke ring tot de mogelijkheden behoort. Indien dit niet het geval is, moet het idee worden begraven en moeten er maatregelen komen voor een verbetering van de noordelijke ontsluiting door bijvoorbeeld autowegen te bouwen boven de bestaande. Met de miljarden die nu verloren gaan door files zou men veel ringen kunnen bouwen', vindt gedeputeerde Julien Dekeyser. Hij betreurt ook dat Vlaams-Brabant in vergelijking met de andere provincies veel minder subsidies krijgt voor investeringen in de verkeersinfrastructuur.

Luc Vanheerentals

Druivenlijn haalt veel mensen uit hun auto

Als je pakweg anderhalf jaar geleden met het openbaar vervoer van Overijse of Hoeilaart naar Zaventem wilde, moest je eerst naar Brussel. Dankzij de Druivenlijn 830 die vorig jaar in gebruik werd genomen, kan dat nu veel vlugger.

Busgebruikers uit de Oostrand reizen nu vlot met de bus vanaf het station van Groenendaal over Hoeilaart, Overijse, Duisburg, Tervuren, Wezembeek-Oppem, Sterrebeek, Zaventem en een stukje van Machelen naar het eindpunt op de parking Noord van Melsbroek. Zelfs Ikea-Zaventem laat op zijn website weten dat je de winkel met de Druivenlijn kunt bereiken. Een jaar na de lancering werd nagegaan of de nieuwe busverbinding tegemoet komt aan de wensen van de reizigers. 'Dit is een succesverhaal dat zeker een vervolg zou moeten krijgen in andere regio's rond Brussel en de luchthaven. Het succes van de Druivenlijn bevestigt dat we het openbaar vervoer in de Vlaamse rand rond Brussel beter moeten uitbouwen', zegt directeur Francy Peeters van De Lijn Vlaams-Brabant.

Hoge frequentie

Bij de start van de nieuwe busverbinding begin 2004 namen dagelijks gemiddeld 440 reizigers een van de bussen van de Druivenlijn. In juli van dit jaar waren dat er al 1.413 per dag. 'Voor een nieuwe lijn duurt het meestal vijf jaar voor ze op kruissnelheid zit. Bij de start van de Druivenlijn hadden we een streefcijfer van 630.000 reizigers per jaar vooropgesteld. Na één jaar staat de teller al op 444.058', stelt Francy Peeters vast. De 830 is vooral in trek bij scholieren die in Overijse, Tervuren of Zaventem school lopen. Mensen die op het industriepark van Zaventem of de luchthaven werken, nemen nu ook vaker de bus. De hoge frequentie van de dienst draagt bij tot dat succes; om het half uur rijdt er een bus en tijdens de

spitsuren is dat zelfs om het kwartier. De Druivenlijn rijdt van 's morgens heel vroeg tot 's avonds laat en sluit zo aan op het ploegenwerk op de luchthaven. 'Het gebruik tussen Tervuren en Zaventem ligt beduidend hoger dan in het landelijke gebied tussen Tervuren en Hoeilaart. Dat heeft vast te maken met de hoge tewerkstellingsgraad in en rond Zaventem', meent woordvoerder Philippe Jacobs van De Lijn. Onderweg biedt de Druivenlijn ook heel wat overstapmogelijkheden zodat de gebruikers in Tervuren, Sterrebeek of Kortenberg makkelijk op een andere bus naar Brussel of Leuven kunnen stappen.

Eén minuut meer of minder

Tot groot ongenoegen van de buurtbewoners werd de halte aan de Hulststraat in Duisburg op 1 september i.l. afgeschaft omdat er niet genoeg reizigers waren. 'De slechte staat van de Deromstraat maakt het daarenboven

'Het succes van de Druivenlijn bevestigt dat we het openbaar vervoer in de Vlaamse rand rond Brussel beter moeten uitbouwen'

niet makkelijk om er met een bus te rijden. De bussen rijden nu veel vlotter over de Overijsesteenweg en ze doen één minuut minder over het hele traject', zegt men bij De Lijn. De mensen in de omgeving slikken die uitleg niet. 'In het begin waren er inderdaad weinig gebruikers, maar het aantal busreizigers aan onze halte is stelselmatig toegenomen. Toen we het comfort eenmaal gewend waren en meer en meer de bus gingen gebruiken, werd de halte ineens opgeheven. Wat betekent een tijdwinst van één minuut uiteindelijk? Mensen van hier die gebruik maakten van lijn 830, moeten nu weer met de auto of de fiets naar Tervuren of verder. Ook voor de schoolkinderen is het afschaffen van de halte een slechte zaak', klagen de omwonenden. Wordvoerder Philippe Jacobs van De Lijn is het niet eens

met die zienswijze: 'Tellingen hebben uitgewezen dat het om een weinig gebruikte halte ging, en op zo'n lang traject telt elke minuut die je kunt winnen. Vraag dat maar aan de reizigers die een aansluiting of de trein in Groenendaal niet willen missen.'

Uit gemakzucht

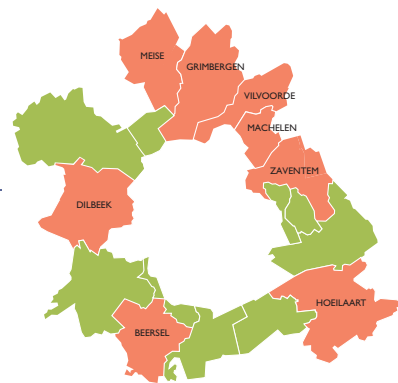
Tom Hanssens woont in Duisburg en werkt in Zaventem. 'De Druivenlijn is heel makkelijk als je 's morgens, net iets voor het spitsuur kunt reizen. Dan gaat het heel vlot en is het niet te druk op de bus. Als je 's avonds na het spitsuur je bus mist en in de regen moet wachten, is dat natuurlijk niet zo leuk. Beter uitgeruste haltes zouden mijns inziens nog meer reizigers aantrekken. Het is vooral uit gemakzucht dat ik soms nog met de wagen naar het werk ga. Maar in de winter, als de wegen er wat gevaarlijker bijliggen, neem ik zeker weer de bus', zegt hij vol overtuiging.

Willy Fluyt

FOTO: FILIP CLAESSENS

De hoge frequentie van de dienst draagt bij tot het succes van de Druivenlijn

ZAVENTEM

Airport Mortuary primeur in Europa

Op de luchthaven van Zaventem heeft de uitvaartonderneming Sophia Group in een oud gebouw van Sobelair het nieuwe Airport Mortuary geopend.

Alle overledenen die uit het buitenland naar België worden gebracht of vanuit ons land naar het buitenland moeten worden getransporteerd, worden

voortaan in het nieuwe rouwcentrum op een passende en waardige manier ondergebracht. 'Een hele verbetering in vergelijking met vroeger, toen de lijk-kisten gewoon als vracht werden behandeld. Lijkkisten stonden vroeger vaak langer dan nodig in een of andere loods op Brucargo. Voortaan kan dat niet meer. Het mortuarium beschikt over een grote koelruimte waar 12 lichamen kunnen worden geborgen en alles is aanwezig om het dode lichaam klaar te maken voor transport met het

vliegtuig', zegt Benoît Vangrunderbeek, consultant van Sophia Group. 'Familieleden kunnen in het Airport Mortuary op een waardige manier afscheid nemen van de overledene in een daartoe speciaal uitgeruste omgeving.' In samenspraak met de aalmoezeniers zijn aparte gebeds- en bezinningsruimtes voorzien, aangepast aan de verschillende godsdiensten, een unieke combinatie en een primeur in Europa.

TD

FOTO: FILIP CLAESSENS

GRIMBERGEN / MEISE

Veiliger fietspaden

De steenweg tussen Vilvoorde en Wolvertem krijgt afgescheiden fietspaden.

De gemeentebesturen van Grimbergen en Meise hebben daarover een akkoord bereikt met het Vlaamse Gewest. 'De fietspaden worden zoveel mogelijk afgescheiden van de rijweg om de veiligheid van de zwakke weggebruikers te verhogen en zullen doorgetrokken worden tot in Vilvoorde.

Op sommige plaatsen zal er zelfs een haag komen tussen het fietspad en de weg. Er komen ook nieuwe voet-

paden en nieuwe verlichting', zegt de Grimbergse schepen van Openbare Werken Chris Selleslagh. 'Tegelijk zullen er ook werken worden uitgevoerd om de verkeersafwisseling aan de KMO-zones tussen de Wolvertemse- en de Vilvoordsesteenweg te verbeteren.' Omdat het gaat om een gewestweg, betaalt het Vlaamse Gewest het grootste deel van de kosten.

De gemeenten betalen de kleinere werken. De werkzaamheden zijn gepland voor 2006.

TD

DE RAND / BRUSSEL

Tele-Onthaal zoekt vrijwilligers

Tele-Onthaal, de telefonische hulpverleningsdienst die via het gratis nummer 106 24 uur op 24 bereikbaar is, is op zoek naar vrijwilligers voor zijn hulplijn in Brussel. De meerderheid van de oproepen die Tele-Onthaal krijgt, vallen buiten de kantooruren, wat maakt

dat het niet altijd eenvoudig is om voldoende kandidaten te vinden om de telefoon permanent te bemanen. Tele-Onthaal biedt zijn vrijwilligers een degelijke begeleiding en opleiding.

Voor meer informatie kunt u terecht op het nummer 02-511 86 63 of via 106.

VILVOORDE / MACHELEN

Betalen voor overlast

Vanaf 1 januari 2006 zullen storende overtredingen zoals sluijkstorten, lawaaihinder en hondenpoep op straat door de gemeentebesturen van Vilvoorde en Machelen worden bestraft met een administratieve boete. De boete varieert tussen 25 en 250 euro, afhankelijk van de overtreding. Als de politie in het verleden tegen dat soort overlast optrad, werden de processen-verbaal steevast geklasseerd. Vanaf volgend jaar zullen de administratieve boetes uitgeschreven worden door twee provinciale ambtenaren die

worden bijgestaan door gemeentelijke ambtenaren, personeel van vervoersmaatschappijen en bewakingsagenten. De administratieve boetes kunnen aan iedereen vanaf zestien jaar worden opgelegd. Naast de geldboetes kunnen de gemeenten Vilvoorde en Machelen ook vergunningen schorsen of intrekken en inrichtingen tijdelijk sluiten. Om de administratieve boetes mogelijk te maken, heeft de politiezone van Vilvoorde en Machelen een nieuw politiereglement opgesteld.

TD

FOTO: PASCAL VIGNERON

Woonbeleid ten gunste van eigen inwoners

FOTO: FILIP CLAESSENS

Het gemeentebestuur van Hoeilaart wil de toestroom van anderstaligen een halt toeroepen en vraagt daarom aan bouwpromotoren en ondernemers die actief zijn in de gemeente om voor hun appartementen en woningen kandidaatkopers te zoeken op de Vlaamse markt. De gemeente wil daarmee haar Vlaamse karakter proberen te vrijwaren. 'We vragen hen om vooral in Nederlandstalige bladen publiciteit te maken en zij reageren daar positief op', legt schepen van Ruimtelijke

Ordering en Stedenbouw Jean-Pierre Maeyens uit. 'We willen onze eigen gemeenschap opnieuw doen groeien, want de druk vanuit Brussel is immens groot. De sterke instroom van buitenlanders en Franstaligen zorgt er de laatste jaren voor dat mensen uit de gemeente

zelf nog moeilijk aan een woning geraken', aldus Jean-Pierre Maeyens. 'We hopen dat deze maatregel ertoe leidt dat meer Hoeilander betaalbaare kavels en woningen kunnen kopen. Op die manier wordt ook het maatschappelijk weefsel van de gemeente versterkt.'

TD

LOT

Gratis brooddozen

Op de gemeenteschool van Lot in Beersel worden aluminiumfolie en boterhammenpapier voortaan gebannen. Alle 300 leerlingen kregen er onlangs een gratis brooddoos. 'Op die manier willen we met de school ons steentje bijdragen aan de zorg voor het milieu. Elke middag was er een hoop afval terwijl een brooddoos veel milieuvriendelijker is', vertelt directrice Nadine Maes. 'De ouderraad ging daarom op zoek naar een sponsor om ieder kind een gratis brooddoos te kunnen bezorgen

en een bedrijf uit de regio hapte toe.' De school besteedt ook veel aandacht aan gezonde voeding. Zo kunnen de leerlingen er sinds het begin van het schooljaar geen suikerrijke dranken meer krijgen en is elke woensdag voortaan fruitdag in de school. 'We denken er ook aan om een vijver, een composteerhoek en een moestuin op de terreinen van de school aan te leggen, zodat we de natuur nog dichterbij de leerlingen kunnen brengen', besluit Nadine Maes.

TD

DE WITHEREN VAN VILVOORDE

De Witherenstraat in Vilvoorde is een smal straatje dat herinnert aan de paters witheren of norbertijnen van de Noordbrabantse abdij van Berne die hier vroeger een bijhuis hadden.

De abdij van Berne werd in 1134 gesticht in Heusden-aan-de-Maas in Noord-Brabant als filiaal van de norbertijnenabdij Mariënweerd. In 1572 werden de paters door de calvinisten gedwongen zich in 's-Hertogenbosch te vestigen. Bij de inname van deze stad

in 1629 door Frederik-Hendrik van Oranje weken ze uit naar Heeswijk. Na de Vrede van Munster in 1648 zochten ze een onderkomen in de katholieke Zuidelijke Nederlanden en kwamen ze terecht in Vilvoorde waar ze in 1649 van ene Jacques van Dongelberg een huis kochten dat ze ombouwden tot refugiehuis. Het hele complex omvatte naast het huis met bijbehorende kapel en vijvers een watermolen op de Woluwe, een huis geheten 'het duytschen huys' en een brouwerij. De norbertijnen van Vilvoorde waren ruim anderhalve eeuw betrokken bij de pastorale zorg in tal van Brabantse parochies. Begin 1794 vluchtten kloosterlingen van Berne uit angst voor de Franse bezetting naar het noorden. Dit had tot gevolg dat hun refugiehuis in Vilvoorde door de Fransen werd geconfisqueerd en de norbertijnen uit de stad verdwenen.

Hun refugiehuis werd in 1823 omgevormd tot een meisjespensioonaat en bood na 1860 onderdak aan een aantal industriële ondernemingen. De hele site werd in de 20ste eeuw verkaveld. De Witherengracht langs de Stationstraat werd gedempt en de oude Brusselstraat werd omgedoopt tot Witherenstraat. Die naam is nog het enige dat herinnert aan een verblijf van anderhalve eeuw van de norbertijnenpaters van de abdij van Berne in Vilvoorde.

Jaak Ockeley

FOTO: FILIP CLAESSENS

DILBEEK

Alles kan beter

In Dilbeek heeft een nieuwe beweging het daglicht gezien. Dilbeek Nu Anders, kortweg DNA, noemt zichzelf geen politieke partij maar wil wel invloed uitoefenen op de Dilbeekse politiek. 'Een aantal mensen heeft bepaalde frustraties over het beleid in Dilbeek. Samen willen we een positieve beweging vormen van mensen uit verschillende politieke strekkingen. Wij zijn allemaal actief in het verenigingsleven in Dilbeek en dat is wat ons bindt. Het is onze bedoeling door

allerlei acties aandacht te vragen voor enkele punten die volgens ons verbeterd kunnen worden', legt Walter Killens van DNA uit. 'DNA werkt rond vijf thema's: dienstverlening en informatie, vrijetijdsbeleving, voldoende geld voor een degelijke infrastructuur, een bruisende leefbare gemeente en een doordacht afvalvoorkomingsbeleid. De kernploeg van DNA bestaat uit tien mensen maar we hebben nu al een flinke achterban die ons steunt.'

TD

Meer info over DNA:
www.dilbeeknuanders.be

8 Creatieve ondernemingen in de rand

Het Japanse autoconcern Toyota denkt niet aan inkrimpen in Europa, integendeel zelfs. In 1996 werkten er bij het Europees onderzoekscentrum van het bedrijf in Nossegem 96 werknemers, nu zijn er al 340 mensen aan de slag. 'Volgend jaar werven we nog eens 100 hooggekwalificeerde ingenieurs aan', benadrukt de Brit Colin Hensley, hoofd van de externe communicatie van de afdeling Onderzoek en Ontwikkeling. Hensley weigert zich uit te spreken over saneringsplannen van andere autobouwers in België zoals Renault en Volkswagen. Wat Toyota betreft, ziet hij de toekomst van zijn bedrijf in Europa rooskleurig tegemoet.

Toyota Zaventem werkt aan de auto van de toekomst

8 'Een basisprincipe van Toyota is de lokalisering van zijn bedrijfseconomische activiteiten: we bouwen de wagens waar ze worden verkocht.' Dat dit geen loze bewering is, staft Colin Hensley met harde cijfers. 'Toyota heeft sedert 1990 meer dan 5 miljard euro geïnvesteerd in zijn Europese vestigingen, die in totaal 56.000 mensen tewerkstellen. In 2004 verkocht Toyota 916.000 wagens in Europa waarvan er 606.000 ook in Europa werden gebouwd. Hiervoor leverden allerhande bedrijven ten bedrage van ruim 3,5 miljard euro aan onderdelen. In onze vestiging in het Franse Valenciennes werven we 1.000 bijkomende personeelsleden aan. Het Europees onderzoekscentrum in Nossegem (Zaventem) wordt uitgebreid. Het gaat om een aanvullende investering van 75 miljoen euro, waarvan 30 miljoen in gebouwen en 45 miljoen in uitrusting.'

Aangepast aan Europa

'Lokalisering van de auto-industrie in Europa houdt voor Toyota ook in dat de wagens worden aangepast aan de specifieke wensen van de Europese klanten', stipt Hensley aan. 'Het onderzoek, het design en de productie van de nieuwe modellen voor de Europese markt gebeuren in toenemende mate in Europa. We constateren immers dat de Europese consument andere eisen stelt dan de klanten in Azië of Amerika. Innovatie loopt als een rode draad door alle geledingen van het bedrijf en *research & development* (onderzoek en ontwikkeling) speelt hierin een belangrijke rol. De ingenieurs nemen daarbij het voortouw, maar toch gaat het om een mix van verschillende disciplines, gaande van ingenieurs in elektronica, chemici en fysici tot personeel dat beslagen is in design. Innovatieve technologie is een absolute voorwaarde om de doelstellingen van ons bedrijf te realiseren', benadrukt Colin Hensley.

Hybride wagen

'Een van de belangrijkste doelstellingen van Toyota is het volledig terugdringen van de negatieve effecten op het milieu die de auto veroorzaakt en het reduceren van ongevallen en verkeerscongestie', aldus Hensley. 'We willen een auto maken die helemaal geen schadelijke stoffen meer uitstoot, en het verbruik van minder brandstof staat daarbij centraal. Toyota was in 1997 de eerste autobouwer die op grote schaal een hybride wagen op de markt bracht die

FOTO: FILIP CLAESSENS

Colin Hensley

een benzinemotor met een elektrisch aangedreven motor combineert, wat milieuvriendelijker is en energiebesparing in de hand werkt. We leggen ons ook al enkele jaren toe op een milieuvriendelijkere technologie van dieselwagens. Begin 2002 lanceerde Toyota de zogenaamde D-CAT (Diesel Clean Advanced Technologies) die de uitlaatstoffen in de mate van het mogelijke filtert en schadelijke emissies beperkt.' Colin Hensley wijst er voorts nog op dat in de Toyota vestigingen in Japan en Amerika al wagens worden geproduceerd die rijden op waterstof als alternatief voor fossiele brandstoffen.

'De uitbouw van Toyota berust op de volgende drie pijlers: ten eerste kwaliteit, betrouwbaarheid en duurzaamheid, ten tweede veiligheid en ten derde milieu. We hebben een dubbel doel voor ogen: enerzijds het volledig terugdringen van de uitstoot van koolstofdioxide en andere emissies die schadelijk zijn voor het milieu en anderzijds de verhoging van het comfort en de veiligheid door te investeren

in preventie van ongevallen en het tegengaan van verkeerscongestie. Autorijden moet niet alleen veilig zijn, maar bovendien ook plezierig en comfortabel.

Om die verschillende doelstellingen te verwezenlijken, moeten we permanent investeren in technologische vernieuwing. We werken stapsgewijs aan een voortdurende verbetering van de prestaties. Dit jaar hebben we bijvoorbeeld wereldwijd 5 miljard euro geïnvesteerd en de helft van dat bedrag is gespendeerd aan onderzoek in milieuvriendelijke technologie. Op die manier willen wij als bedrijf het verschil maken met andere autobouwers', zegt Colin Hensley niet zonder trots.

Werknemers uit alle windstreken

'In ons Europees onderzoekscentrum in Nossegem waar de voertaal Engels is, zijn werknemers van 19 verschillende nationaliteiten aan de slag. Onze medewerkers hebben dus een verschillende culturele achtergrond. Die diversiteit vinden we belangrijk omdat we zo doelgerichter kunnen inspelen op trends of voorkeuren in verschillende Europese landen. Dat is ook de reden waarom we nauw samenwerken met universitaire onderzoekscentra in de landen waar we actief zijn. Die verscheidenheid is een rijkdom en ondersteunt de ondernemingsstrategie van Toyota.'

Van het team in Nossegem is Colin Hensley meer dan wie ook vertrouwd met de Japanse bedrijfsfilosofie en -cultuur. Voor hij in dienst kwam bij het hoofdkwartier van Toyota

in België, werkte hij onder meer vier jaar in Amerika. Dankzij een door de Europese Commissie gesponsord programma verbleef hij twee jaar in Japan waar hij niet alleen Japans leerde, maar ook werd ingewijd in de Japanse bedrijfseconomie. 'Dat verblijf in Japan heeft me ongetwijfeld geholpen om vlotter te communiceren met mijn

Japanse collega's. De verschillen in organisatiecultuur tussen Europa en Japan kun je niet wegcijferen, maar mijn verblijf in Japan heeft me in ieder geval geholpen om die verschillen beter te begrijpen en te hanteren. Als er tijdens een vergadering bijvoorbeeld een stilte valt, zitten Westelingen ongemakkelijk op hun stoel te schuiven, terwijl Japanners die stille momenten respecteren om dieper over een probleem na te denken.' Ook zijn eigen gezin heeft een internationaal karakter, want Colin Hensley heeft een Nederlandse echtgenote en ze wonen met hun kinderen in Kraainem. Hij voelt zich inmiddels goed thuis in de rand en is zelfs een trouwe lezer van RandKrant.

Genchi genbutsu

Training en opleiding staan natuurlijk centraal in het personeelsbeleid van een automobielconcern dat zich toespitst op innovatie. 'We werven vooral recent afgestudeerde personeelsleden aan en maken hen vertrouwd met de verschillende afdelingen van het bedrijf', vertelt Colin Hensley. 'Bovenop hun eigen technische bagage krijgen de nieuwe 'rekruten' bij ons een aanvullende training en opleiding op de werkvloer. Ze worden stap voor stap vertrouwd gemaakt met de verschillende afdelingen van het ontwikkelings- en productiesysteem en de manier waarop proble-

'Dit jaar hebben we wereldwijd 5 miljard euro geïnvesteerd en de helft van dat bedrag is gespendeerd aan onderzoek in milieuvriendelijke technologie'

In het Europees onderzoekscentrum zijn werknemers van 19 verschillende nationaliteiten aan de slag

men worden aangepakt. We bieden hen ook de mogelijkheid om een tijdje in Japan te gaan werken zodat ze met eigen ogen zien hoe onze auto's daar worden ontwikkeld. De leuze van Toyota is *genchi genbutsu*. Daarmee wordt bedoeld dat je je het best met je eigen ogen kunt vergewissen van de situatie, en je eigen handen en intelligentie moet gebruiken om het probleem aan te pakken. Naast het lezen van een nota over technologische vernieuwing, loont het

evenzeer de moeite om met de auteurs van die nota te gaan praten of beter nog, hen op te zoeken als ze in hun laboratoria aan het werk zijn. Als er bijvoorbeeld een probleem opduikt met de besturing van een wagen, maak dan geen analyse op basis van vooronderstellingen, maar ga ogenblikkelijk ter plaatse en analyseer de situatie

op basis van je eigen vaststellingen. *Genchi genbutsu* betekent letterlijk: ga naar de oorzaak of de bron van de zaak! Pas wanneer je exact weet hoe ieder onderdeel van de motor functioneert, kun je borg staan voor de kwaliteit en verder werken aan duurzaamheid en technologische en milieuvriendelijke vernieuwingen', besluit Colin Hensley.

Gerard Hautekeur

Toyota Zaventem and the car of the future

The Japanese car maker Toyota has no plans to downsize in Europe, quite the contrary. The company's European research centre in Nossegem had 96 employees back in 1996, compared with 340 at the present time. 'We are set to take on a further 100 highly-qualified engineers next year', according to Colin Hensley, the British General Manager of the R&D External Affairs and Communication Division. 'One of our key principles is the whereabouts of our business activities: we build the cars where they are sold.' This also means the vehicles are tailored to the specific requirements of European customers. 'One of Toyota's key aims is to completely eradicate the car's unwelcome environmental impact, while reducing the number of accidents and the level of traffic congestion', stresses Hensley. 'We are striving to produce a car with zero harmful emissions, hence even better fuel efficiency is of crucial importance in this respect.'

Maurice Servranckx, de oom van de komiek Urbanus, is bijna 85. Hij heeft heel zijn leven in Sint-Gertrudis-Pede bij Dilbeek gewoond, waar hij geboren en getogen is en nooit is weggegaan. De andere inwoners van het dorp zijn daar allesbehalve rouwig om. 'Nonkel Maurice' wist altijd wel leven in de brouwerij te brengen en heeft met zijn sappige moppen iedereen doen gieren en brullen.

10 'Ik hoor tot de oudste inwoners van Pede', vertelt Maurice Servranckx. 'Het kerkje dat je hier door het raam van mijn huis kunt zien, heb ik nog weten afwerken.' Ook aan de watermolen van zijn dorp bewaart Maurice prachtige herinneringen. 'Mijn vrienden en ik hebben er onze hele jeugd gesleten. We hingen er vaak rond om visjes te vangen en kattenkwaad uit te halen.' Hij is dan ook erg blij met de renovatie van de meer dan 600 jaar oude molen. Sinds 2002 draait het rad daarvan opnieuw op volle toeren omdat er genoeg vrijwilligers zijn die in hun vrije tijd molenaar willen spelen.

Café met drie dochters

'Tegenwoordig is Sint-Gertrudis-Pede een erg kalm dorp', zegt Maurice Servranckx met spijt in de stem. 'Vroeger was dat wel anders, toen bruiste het hier van leven. We hadden een voetbalploeg, een bloeiende fanfare en het ene café naast het andere.' Maurice was niet weg te denken uit het dorpsleven. Hij was erevoorzitter van de fanfare, voorzitter van de biljartclub, cafébaas, prins carnaval, gemeenteraadslid en bovenal gesmaakt komiek. 'Vooraan in het huis hadden we ons café waar de biljartclub was gevestigd. En ik had drie dochters; je kunt je wel inbeelden dat dat *marcheerde hè*', lacht hij. 'We hebben er ontzettend veel plezier gemaakt. Naast het café

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Maurice Servranckx De man bij wie Urbanus de mosterd haalde

had mijn vrouw een winkel. Die hebben we helaas moeten sluiten toen ze ziek werd. Haar been is afgezet waardoor ze geen trappen meer kon doen. We hebben toen op de benedenverdieping een slaapkamer moeten installeren. Ze is vijf jaar geleden gestorven.'

Ambiance verzekerd

Achteraan in zijn huis was vroeger een deur die in het huis van de burens uitkwam. 'Daar woonde mijn neefje Urbain, beter bekend als Urbanus', legt Maurice Servranckx uit. 'Als klein ventje maakte hij veel gebruik van die deur. Hij kwam voortdurend bij ons over de vloer. Nu komt hij me trouwens nog geregeld bezoeken. Elke keer als hij in Pede is, komt hij zijn nonkel Maurice goeiendag zeggen.' Volgens mensen die het kunnen weten, heeft Urbanus zijn komisch talent niet van vreemden. Hij komt uit een familie van moppentappers, met nonkel Maurice als uitschieter. 'Ik ben al heel vroeg met grappen en grollen begonnen', vertelt hij. 'Tijdens mijn legerdienst zat ik in een soort cabaretgroep die in alle uithoeken van het land shows gaf. We leidden een echt herenleven. 's Morgens reed er een vrachtwagen met al

Uit de moppentrommel van nonkel Maurice

Er komt een man bij de kapper. 'Wat mag het zijn?' vraagt die. 'Wel', antwoordt de klant. 'Rechts wil ik graag dat je begint met er vooraan één centimeter af te knippen en achteraan te eindigen met vijf. Links net omgekeerd: beginnen met vijf, eindigen met één. In het midden mag alles weg, behalve één lange lok van voor naar achter. En achteraan maak je er maar allemaal trapjes in.' De kapper kijkt hem bedenkelijk aan en zegt: 'Maar *manneke*, dat kan ik niet!' 'Hoezo, dat kun je niet?', vraagt de klant. 'Zo heb je het vorige maand toch geknipt?'

In Brussel zitten twee katten achter een muis aan: een Vlaamse kater en een Waals katinnetje. Het muisje duikt een rooster in waardoor de katten er niet meer bij kunnen. Ze zitten het even aan te kijken en opeens begint de Vlaamse kater te blaffen: 'Woefwoefwoef!' De muis denkt: waar een hond zit, zit geen kat en ze komt nietsvermoedend weer te voorschijn. In één hap schrokt de kater de muis naar binnen. Het katinnetje kijkt hem met grote ogen aan: 'Mais comment as-tu fais ça?' De kater antwoordt: 'Ah, ça c'est l'avantage d'être bilingue!'

Een boer koopt een koe op de jaarmarkt in Deinze. Een prachtbeest. Enkele weken later doet hij zijn beklag bij zijn buurman; hij heeft de koe bij de stier gezet, maar er is niets mee aan te vangen. Zodra de stier in haar buurt komt, begint ze te stampen, met haar kop te slaan en over de grond te rollen. Zo gaat het elke dag opnieuw. 'Raar', vindt de buurman. 'En 't is nog zo'n *schoon* beest. Waar heb je ze gekocht?' 'In Deinze', zegt de boer. 'Och, zeg al maar niets meer', antwoordt de buurman. 'Mijn vrouw komt daar ook vandaan.'

ons materiaal naar de plaats van de voorstelling. Die mannen zetten ons decor klaar en 's avonds arriveerden wij in een chique bus. We deden ons ding en daarna kregen we een dag verlof.' Ook na zijn militaire dienst bleef Maurice Servranckx komische shows ten beste geven. 'Ik heb zo meer dan twintig programma's samengesteld met elke keer nieuwe moppen. De mensen zagen mij graag komen want dan was er altijd ambiance. Als ik erbij was, zaten zeker tweehonderd mensen in de zaal. Sloeg ik eens een jaartje over, dan kwam nauwelijks de helft opdagen.' Nonkel Maurice glundert nog als hij terugdenkt aan het overweldigende applaus dat hij

'Vooraan in het huis hadden we ons café en ik had drie dochters. Je kunt je wel inbeelden dat dat marcheerde hé'

oogste. Hij diept uit een kast enkele video's op, waarop een aantal van zijn voorstellingen zijn vastgelegd. 'Eén ervan ben ik kwijt', zegt hij. 'Op een dag kwam Urbanus bij me langs. Hij vroeg of hij die bewuste video mocht lenen, want hij wou er graag nog eens naar kijken omdat hij er misschien iets van kon opsteken en hij wilde hem ook aan enkele mensen laten zien. Die video heb ik nooit meer teruggezien.' Dát Urbanus van zijn oom heeft geleerd, staat buiten kijf. 'Ik weet nog goed hoe hij hier soms binnenkwam als hij vastzat met de voorbereiding van zijn eigen shows. 'Nonkel Maurice, ik heb nog een paar moppen nodig. Weet jij niks?' Ik schreef er dan een stuk of wat op waarvan ik er achteraf heel wat heb teruggehoord.'

Goedele Liekens in het ootje genomen

Voor het Nederlandse televisieprogramma *Banana Split* uit de jaren '80 hebben Maurice en Urbanus samen ooit Goedele Liekens in het ootje genomen. Onverwachts, met de verborgen camera in de aanslag, belden ze bij haar aan. 'Ik speelde een politie-inspecteur, Urbain was onherken-

baar vermomd als een halfgare gevangene. Ik vertelde haar dat gevangenen met een lichte straf voortaan bij burgers zouden worden ondergebracht en dat ik er haar één kwam brengen. Ze was compleet van haar stuk en haalde alle mogelijke argumenten aan waarom ik die man niet bij haar kon achterlaten. Ondertussen begon Urbain zich steeds vreemder te gedragen. Ze herkende hem pas toen hij op het eind zijn muts afnam. Heel grappig.'

Een kelder bier

Hoewel humor niet is weg te denken uit het leven van Maurice Servranckx, heeft hij toch ook enkele minder aangename jaren meegemaakt. Tijdens de tweede wereldoorlog zat hij bijvoorbeeld twee jaar in een werkkamp in Duitsland. 'Ik werd in het holst van de nacht van mijn bed gelicht. Na twee weken in de gevangenis van Leuven hebben ze me naar Duitsland gebracht om er te werken. Daar heb ik veel honger en dorst geleden, maar ik heb het overleefd. Eigenlijk moest ik niet eens gaan. Ik werkte toen op een ministerie waardoor ik was vrijgesteld van dwangarbeid. Mijn broer was echter wel opgeroepen, maar die had zich verstoppt, dus hebben ze mij maar meegenomen in zijn plaats.' Ondanks de misère werd af en toe toch ook plezier gemaakt. 'In de barakken amuseerden we ons soms wel goed. Ik zat tussen allemaal Franstaligen, wat niet zo slecht was, want na die twee jaar sprak ik vlot Frans. Alleen hebben ze me daar vooral dialect geleerd, dus mijn woordenschat

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

week wel wat af van het standaard-Frans', gniffelt hij. Bij zijn thuiskomst vierde heel het dorp feest. 'Ik had vanuit Brussel naar mijn tante gebeld. Tegen de tijd dat ik in Schepdaal van de tram stapte, had ze iedereen in het dorp opgetrommeld en stond een massa volk me op te wachten. Eén van mijn ooms was zo ontroerd dat hij me drie kussen gaf met zijn pijp nog in zijn mond waardoor hij mijn oren verbrandde!' Maar dat kon de pret niet drukken. De fanfare rukte uit en de dorpsbewoners dansten in één lange sliert door de straten. Dat heeft mijn ouders een hele kelder bier gekost', herinnert Maurice zich nog.

Ines Minten

Maurice Servranckx: Der Mann, wo Urbanus den Most holte

Maurice Servranckx, der Onkel des bekannten Kabarettisten Urbanus, ist fast 85 Jahre alt. Er hat sein Leben lang in Sint-Gertrudis-Pede in der Nähe von Dilbeek gewohnt. Er wurde dort geboren und erzogen und ist auch dort geblieben. Die anderen Dorfeinwohner haben das alles andere als bereut. 'Onkel Maurice' war ein echter Komiker, und seine köstlichen Witze haben alle immer vor Lachen schreien und brüllen lassen. Leute, die es wissen können, meinen, dass ihm Urbanus sehr ähnlich sieht und dass es in der Familie liegt: Er stammt aus einer Familie von Witzeerzählern, und Onkel Maurice war schon Spitze. Es ist kein Zweifel, dass Urbanus vieles von seinem Onkel gelernt hat. 'Ich erinnere mich noch gut daran, wie er manchmal zu mir kam, als er Probleme hatte bei der Vorbereitung seiner eigenen Shows', so Maurice. 'Onkel Maurice', so hieß es dann, 'ich brauche noch ein paar Witze. Hast du nichts Gutes da?' Ich schrieb dann einige auf, und viele davon habe ich später wieder gehört.'

Tanken bij de boer

Tientallen boeren hebben tussen eind augustus en half september voor het eerst koolzaad gezaaid die als olie op de brandstofmarkt verkocht zal worden. Bart Vleeschouwers van de Boerenbond schat dat er deze winter in Vlaanderen zo'n 1.000 tot 1.500 ha werd uitgezaaid, terwijl het koolzaadareaal vorig jaar slechts zo'n 200 ha groot was. In Grimbergen zaaide landbouwer Jimmy De Prins zo'n 15 ha koolzaad. In de streek rond Brussel kent hij heel wat boeren die hetzelfde deden.

FOTO: KRIS MOUCHAERS

Jimmy De Prins

‘De gemeente Grimbergen wil een of meer van haar voertuigen laten ombouwen om op pure plantenolie te rijden’

‘In de jaren '90 heb ik al even koolzaad geteeld, maar toen bleek het economisch niet verantwoord omdat andere teelten meer opbrachten. Met de hoge energieprijzen en de aangekondigde overheidsmaatregelen in het achterhoofd heb ik nu opnieuw gezaaid. Het koolzaad komt in de plaats van tarwe waarvoor de prijs de laatste tijd heel laag was. Ook het besef dat plantaardige olie als brandstof ecologisch heel wat voordelen biedt, speelde een rol in deze beslissing. Het gaat om een proef. Als alles goed gaat, wordt er volgend jaar nog meer gezaaid’, aldus De Prins. Momenteel levert een ha koolzaad zo'n 1.500 liter olie op, maar dat kan meer worden door het verbeteren van de kwaliteit van de zaadvariëteiten.

Bussen op plantenolie

De afzet zal volgens De Prins geen enkel probleem vormen, ondanks het feit dat hij in tegenstelling tot diverse boeren in de regio geen contract afsloot met een handelaar die een vooraf afgesproken prijs betaalt voor het ge oogste koolzaad. De Grimbergse boer is overigens van plan samen met enkele andere landbouwers een appa-

raat te kopen om het ge oogste koolzaad zelf te persen. ‘Op de Duitse markt geraak ik de olie zeker kwijt. Een andere mogelijke afnemer die al interesse heeft laten blijken, is de gemeente Grimbergen die een of meer voertuigen zou willen laten ombouwen om op pure plantenolie (PPO) te rijden.’ Ook De Lijn kondigde al aan dat ze na een succesvol experiment de afgelopen maanden in Hasselt met een bus op PPO, in 2006 in totaal 70 bussen wil laten rijden op PPO. Een tweede gebruiksmogelijkheid is de plantaardige olie na een chemische behandeling in beperkte mate te mengen met diesel zodat biodiesel ontstaat. De Lijn test momenteel op haar bussen een mengsel van gewone

diesel en 5 procent biodiesel. Ethanol, dat uit suikerbieten wordt gehaald, kan met benzine worden gemengd tot bio-ethanol.

Weinig effect op het milieu

Volgens Bart Vleeschouwers van de Boerenbond wachten nog heel wat landbouwers en potentiële producenten van biobrandstoffen op de inhoud van de maatregelen die de regering in het vooruitzicht heeft gesteld om het gebruik van deze biobrandstoffen vrij te stellen van accijnzen, vooraleer grote investeringen te doen. De hogere productiekosten maken biobrandstof immers duurder dan gewone brandstof waardoor een compensatie via lagere accijnzen nodig is om het concurrentienadeel weg te werken. In de

programmawet die medio juli in het parlement werd goedgekeurd, is de accijnsverlaging voor biobrandstoffen voorzien, maar uitvoeringsbesluiten waren er begin oktober nog niet. De Europese Unie (EU) verplicht de lidstaten tegen eind dit jaar 2 procent van alle diesel of benzine uit plantaardige brandstof te halen en tegen 2010 moet dat 5,75 procent zijn. De EU moedigt het gebruik van biobrandstoffen aan om onze afhankelijkheid van petroleum te verminderen, een nieuwe afzetmarkt te scheppen voor de noodlijdende landbouw en omdat ze helpen de Kyoto-normen te halen, al mag dat laatste worden betwijfeld. Zo blijkt uit recente rapporten dat het gebruik van koolzaad als alternatieve brandstof nauwelijks een positief effect heeft op het milieu als de hele productie in rekening wordt gebracht, inclusief de landbouwmachines, mest en pesticiden die gebruikt worden, net als de elektriciteit, chemicaliën en technologische installaties die nodig zijn bij de industriële omzetting tot biobrandstof.

Luc Vanheerentals

VAN 4/12 TOT 4/1

RANDUIT

A G E N D A

Sirin zingt oude Russische kerstliederen

Sirin

Het twaalfstemmig koor Sirin uit Rusland bestaat uit jonge zangers die hun opleiding kregen aan het Conservatorium van Moskou en het Gnessin Instituut. Het ensemble specialiseerde zich in oude Russische religieuze liederen. Dirigent Andrey Kotov is van opleiding etnomusicoloog en zoekt al vele jaren in afgelegen gebieden naar resten van de oude volkscultuur. Het koorrepertoire bevat dan ook heel wat vergeten middeleeuwse liederen. Voor de kersttour-

nee selecteerde hij geen sentimentele, maar veeleer dramatische teksten. Sirin zingt niet over het feest van de geboorte, noch over de herders of de wijzen uit het Oosten maar over de moord op de onschuldige kinderen, de vlucht naar Egypte en de dood van koning Herodes. 'De klaagzang van Rachel' rondt dit kerstconcert af.

Vocaal ensemble Sirin

**Tervuren, Sint-Janskerk, Kerkplein
Woensdag 21 december om 20.30**

☎ 02-769 20 95 (**Gemeenschapscen-
trum Tervuren**) en www.applaus.be

**Ternat, Sint-Katarinakerk, Kerkstraat
Donderdag 22 december om 20.30**

☎ 02-582 44 33 (**CC De Ploter**) en
www.ccdeploter.be

In het voetspoor van Adamo

Als hommage aan Adamo zingt Chris Mazarese van 'Cherchez La Femme' de bekendste songs uit zijn repertoire. Met pianist Yves Meerschaert en strijker Nils De Caster vormt ze het Trio Comiso. Mazarese stamt uit een familie van Siciliaanse immigranten, die net als Adamo uit Comiso afkomstig is. Na een hersenbloeding moest Adamo stoppen met optreden. Er werd zelfs even gevreesd dat hij het podium definitief vaarwel zou moeten zeggen. Zover is het niet gekomen. Sinds hij is hersteld, moet hij wel zijn optredens beperken. Met haar hese stem fungeert Chris Mazarese, die ooit lid was van de covergroep Okselvocht en later gelauwerd werd op de Nekkawedstrijd, als een volwaardig alternatief voor Adamo. Haar versie van 'Les filles du bord de mer' klinkt zelfs nog zwoeler dan die van Arno.

Trio Comiso

**'Vous Premettez, Monsieur'
door Trio Comiso**

**Grimbergen, CC Strombeek,
Gemeenteplein**

Dinsdag 13 december om 15.00

☎ 02-263 03 43 en

www.ccstrombeek.be

**Vilvoorde, CC Het Bolwerk, hoek
Olmstraat / Bolwerkstraat**

Dinsdag 21 februari 2006 om 14.30

☎ 02-255 46 90 en www.applaus.be

Ontspoorde mannen en jaloerse vrouwen

Els De Schepper wijzigde op de valreep de titel van haar nieuwe 'one woman show'. 'zZZinG!' werd 'Terug normaal'. Dit slaat uiteraard niet op haarzelf, al heeft ze wel een boontje voor geschifte mensen. Ze vertelt de gekste verhalen over ontspoorde mannen en jaloerse vrouwen. Tussen de vakkundig gebrachte liedjes jongleert ze met poppen. Vermakelijk zijn de belevenissen van een haai met een drankprobleem en een duet tussen een konijn en een kip. Het liefst van al geeft Els De Schepper levenslessen die het ego neutraliseren. Hilarisch is de anekdote over een heer die zijn liefde geheim houdt. Liever dan ermee voor de dag te komen, koestert hij zijn gevoelens diep in zijn hart.

Els De Schepper

'Terug normaal' door Els De Schepper

**Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75
Donderdag 15 december om 20.00**

☎ 02-460 73 24 en www.dezandloper.be

**Beersel, CC de Meent, Gemeenveldstraat 34
Zaterdag 11 februari 2006 om 20.00**

☎ 02-359 16 00 en www.applaus.be

THEATER

DONDERDAG 9 DEC JESUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
De truiken van de voor
door Theater Malpertuis/Minard
● 20.00

9, 10 EN 11 DEC KONINGSLO

Zaal 'De Kring' 0474-36 00 69
Romeinsesteenweg 55
Motie van Wanorde
door vzw De Speelgezellen
● 20.00, 11/12 om 15.00

9, 10 EN 11 DEC WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Een vreemde luis in huis
door Pokus Pats vzw
● 20.00, 11/12 om 15.00

ZATERDAG 10 DEC DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Dark Pleasure / Donker Genot
door De Bloedgroep
● 20.30

FOTO: PHILIP WILSON STEER

Dark Pleasure / Donker Genot
(10/12 in Dilbeek)

VRIJDAG 16 DEC GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Klein Jowanneke zaagt
door Martha!Tentatief
● 20.15

VRIJDAG 16 DEC MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
De Menopauzemonoloog
door An Nelissen
● 20.30

VRIJDAG 16 DEC OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
't Eerste mirakel van 't Kindeke Jezus
door Gerrit Stroeykens
● 14.00

16 EN 17 DEC DILBEEK

CC Westrand 0475-39 78 11
Kamerijklaan
Dwazen
door Koninklijke Toneelkring 'De Bietjes'
● 20.00

FAMILIEVOORSTELLINGEN

ZATERDAG 3 DEC JESUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
Sinterklaasfeest
met animatie
● 14.00

ZONDAG 4 DEC SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67
De Sint op de planken
door Art'Oh
● 15.00

WOENSDAG 7 DEC LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14
Sinterklaasshow
met Clown Rocky
● 14.00

Klein Jowanneke zaagt
(16/12 in Grimbergen)

WOENSDAG 28 DEC VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat
Scoliozee d'Atrozee
door Bronks - vanaf 5 jaar
● 15.00

HUMOR

DONDERDAG 8 DEC

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat
Humorologie
door De Humortoe met Bublicious,
Henk Ryckaert en Danny van Britsom
● 20.30

VRIJDAG 9 DEC GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
België voor beginners
door Bert Kruijmsmans
● 20.15

ZATERDAG 17 DEC MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Dufraing & De Wit
● 20.00

VRIJDAG 23 DEC GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Bij mij zijt ge veilig door Wim Helsen
● 20.15

SENIOREN

MAANDAG 5 DEC

ASSE
Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20
Garry Hagger
● 14.00

6, 7 EN 8 DEC

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Show & Sinterklaasfeest
● 14.00

DONDERDAG 15 DEC VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat
Strauss-Gala
door VMT-Heistse Operette Kring
● 14.30

Scoliozee d'Atrozee (28/12 in Vilvoorde)

MUZIEK

WOENSDAG 7 DEC**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Trio Trad

● 20.30

VRIJDAG 9 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

A Taste of Gospel door Barbara Dex

● 20.30

ZATERDAG 10 DEC**ASSE**

't Smiske 02-466 78 21

Gemeenteplein 7 (Den Horinck)

Noël Nouvelet,

kerstprogramma met Ludo Vandeu en

Jan Vanlangendonck

● 21.00

ZATERDAG 10 DEC**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Patagon Patagonia

door Tango al Sur y Amigos

● 20.30

Tango al Sur y Amigos (10/12 in Overijse)

10 EN 25 DEC**GRIMBERGEN**

Basiliek Sint-Servaas 02-260 12 98

**Kerstmarkt- (10/12) en
Kerstmis- (25/12) concert**

door beiaardier Rien Aarssen

● 10/12 van 15.00 tot 16.00,

25/12 van 16.30 tot 17.30

ZONDAG 11 DEC**ASSE**

Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

A Taste of Gospel

door Barbara Dex

● 17.00

ZATERDAG 17 DEC**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Urban Trad

● 20.30

ZATERDAG 17 DEC**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Helden van Vanlaet

door Mama's Jasje

● 20.00

ZONDAG 18 DEC**VILVOORDE**

CC Het Bolwerk 02-255 46 90

Hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Het Nieuwe Wereld Orkest

● 20.30

DINSDAG 20 DEC**GRIMBERGEN**

Fenikshof 02-263 03 43

Abdijstraat (CC Strombeek)

Bloot & Meedogenloos: **Guy Swinnen**

● 20.30

VRIJDAG 23 DEC**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Urban Trad

● 20.30

JAZZ

VRIJDAG 16 DEC**BEERSEL**

CC de Meent 02-359 16 00

Gemeenveldstraat 34

Toots Thielemans Quartet

(uitverkocht)

● 20.30

Barbara Dex (9/12 in Dilbeek en 11/12 in Asse)

Urban Trad (17/12 in Vilvoorde en 23/12 in Dilbeek)

FOTO: YANN AKER

Omar Sosa Trio (17/12 in Grimbergen)

ZATERDAG 17 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Omar Sosa Trio

● 20.15

KLASSIEK

VRIJDAG 9 DEC

TERNAT

CC De Ploter 02-466 20 30
Kerkstraat 4 (CC Westrand)

Ottone Brass Quintet

● 20.30

ZATERDAG 10 DEC

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Winterconcert

door De Eendracht

● 20.00

ZONDAG 11 DEC

SINT-PIETERS-LEEUV

G.C.C. Coloma 02-371 22 62
J. Depauwstraat 25

Buffetconcert

met Con Spirito

● 11.00

VRIJDAG 16 DEC

GRIMBERGEN

Basiliek 02-263 03 43
(CC Strombeek) of www.carmina.be

Eindejaarsconcert door het

Carmina-koor uit Meise en orkest
Chapelle de Lorraine

● 20.30

ZATERDAG 17 DEC

DWORP

Sint-Gurikskerk 02-380 73 05

G.F. Händels Utrecht Te Deum en Utrecht Jubilate

door Kamerkoor De Sangghesellen en het
Europees Kamerorkest

● 20.00

op 18/12 om 20.00 eveneens in
de Sint-Rochuskerk in Halle

Ottone Brass Quintet (9/12 in Ternat)

WOENSDAG 21 DEC

BEIGEM

Kerk 02-263 03 43 (CC Strombeek)

El Noi de la Mare

door Zefiro Torna

● 20.15

VRIJDAG 23 DEC

GRIMBERGEN

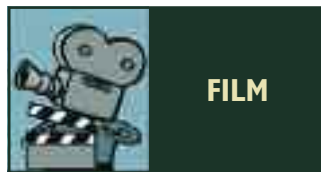
Basiliek 02-270 90 58
(Jan Robberechts)

Kerstconcert

door KH De Cecilianen, met als gasten

Basaltes en Quintic Brass

● 20.00

ZONDAG 4 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Poeh's Lollifantenfilm -

vanaf 6 jaar

● 15.00

ZONDAG 4 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Darwin's Nightmare

● 20.00

ZONDAG 4 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Piet Piraat en de Betoverde Kroon

● 15.00

MAANDAG 5 DEC

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Een ander zijn geluk

● 20.30

DINSDAG 6 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

The Brothers Grimm

● 20.30

DINSDAG 13 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Pride and Prejudice

● 20.30

WOENSDAG 14 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Broken Flowers

● 20.30

DONDERDAG 15 DEC

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Eternal Sunshine of the spotless mind

● 20.00

ZONDAG 18 DEC

BEERSEL

CC de Meent 02-359 16 00
Gemeenveldstraat 34

Broken Flowers

● 20.00

Geef een avondje cultuur cadeau!

Bent u op zoek naar een geschikt eindejaarsgeschenk? Waarom geen cultuurcadeau onder de vorm van een GaRand cadeaucheque?

Eén cheque is 5 euro waard en u kunt hem gebruiken voor een voorstelling in de zes gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'. U kunt de GaRand cheque kopen en inruilen bij GC De Boesdaalhoeve (Sint-Genesius-Rode), GC De Bosuil (Jezus-Eik), GC De Kam (Wezembeek-Oppem), GC De Lijsterbes (Kraainem), GC De Moelie (Linkebeek) en GC De Zandloper (Wemmel).

Meer weten? Tel. 02-456 97 80 of www.derand.be

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

KOORMUZIEK Hemelse sfeer

Onder leiding van Georgi Smirnov brengen de vermaarde Orthodoxe Zangers van Moskou in het kader van Euro-palia een bloemlezing van Russisch-orthodoxe mystieke liederen. Er wordt niet alleen geput uit de oude liturgie en het 19de eeuwse kloosterrepertoire, ook hedendaagse composities komen aan bod. Sinds de Sovjet-Unie niet meer bestaat en de openbare godsdienstbeoefening weer vrij is, beleeft de Russisch-orthodoxe liedkunst een nieuwe bloei. Instrumenten komen er nog steeds niet aan te pas. Volgens orthodoxe kerkleiders is alleen de menselijke stem in staat om de lofprijzingen en het woord van God te verklanken. Zuivere koormuziek heeft dezelfde functie als wierook en moet een hemelse sfeer oproepen.

**The Orthodox Singers Male Choir
Zellik, Sint-Bavokerk**

**Vrijdag 16 december om 20.30
(uitverkocht)**

**02-466 78 21 (CC Den Horinck) en
www.applaus.be**

**Beersel, CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34**

Zaterdag 17 december om 20.00

02-359 16 00 en www.applaus.be

Trainspotting

TONEEL Junkieverdriet in Trainspotting

Het theaterstuk 'Trainspotting' gaat over junkieverdriet en is gebaseerd op een roman van Irvine Welsh. Danny Boyle maakte er tien jaar geleden een filmversie van. De personages in het stuk lummelen rond in de buitenwijken van het Schotse Edinburg en zijn verslaafd aan drugs. Ze roken, slikken en spuiten om hun ellende te vergeten en aan de verveling te ontsnappen. Toch worstelt ieder van hen met zijn eigen problemen. Zo is Mark

Renton vastbesloten om ermee te stoppen, maar hij kan zijn dagelijkse portie niet missen. Ook voor Sick Boy is er geen beterschap in zicht. Alison moet dan weer een baby opvoeden en Begbie worstelt met psychische problemen. Zijn ze in een doodlopend straatje beland, of wenkt er nog een toekomst? Het open einde laat de toeschouwer in het ongewisse. De voorstelling die gekruid is met zwarte humor, wordt verzorgd door het gezelschap De Zonderlingen waarvan de meeste leden in de rand wonen.

**'Trainspotting' door De Zonderlingen
Kraainem, GC De Lijsterbes, Lijsterbes-
senbomenlaan 6**

**Vrijdag 9, zaterdag 10 en zondag 11
december om 20.00**

02-721 28 06 en www.delijsterbes.be

TONEEL Koning over een minirijk

Theaterauteur en regisseur Peter De Graef bedenkt vrolijke sprookjes met grimmige wendingen, waarmee hij zowel in Nederland als in Vlaanderen scoort. Met 'Niks!'

FOTO: KRIS DEWITTE

Marianne! Een Koningsdrama

kwartslag

**Aanraders uit het Kwartslag-
aanbod voor deze maand**

BALLET Het Zwanenmeer

Nadat hij tien jaar dramaturg was van Pina Bausch en ook een choreografie voor een bevriende danser schreef, stapte de Düsseldorfse theatermaker Raimund Hoghe zelf op het podium. Met klassiek geschoolde dansers voert hij nu het complete 'Zwanenmeer' van Tsjajkovsky uit, een romantisch ballet waarvan hij naar eigen zeggen al van jongs af droomt. Hij deelt de scène met de sierlijke Ornella Ballestra, die als ex-ballerina van Maurice Béjart met één enkele schouderbeweging de witte Zwaan oproept. Brynjar Bandlien van het Nederlands Dans Theater, Yahia Nabil en Lorenzo De Brabandere brengen mee dit liefdesverhaal, dat slecht afloopt, tot leven.

**'Swan Lake, 4 Acts' door Raimund Hoghe
Brussel, Kaaithheater, Sainctelettesquare 20
Vrijdag 21 en zaterdag 22 december om
20.30**

02-201 59 59 en www.kaaithheater.be

sleepte hij de Toneelschrijfprijs van de Taalunie in de wacht en met 'Henry' en 'Ombat' kon hij indertijd moeiteloos de jury van het Theaterfestival vermurwen. In 'Marianne! Een koningsdrama' wordt prins Egon opgevoerd, die voor zijn verjaardag een minirijk cadeau krijgt dat niet groter is dan een aardappelveld. Zo kan hij zich oefenen voor later. Maar de speelvogel weet niet hoe en waarom hij moet regeren. Zijn hofhouding bestaat uit vier uiteenlopende karakters: een flegmatische secretaris, een opvliegende nar, een melancholische poetsvrouw en een cholericke beul. Zij sturen hem wandelen en het land raakt in verval. Alles lijkt mis te lopen tot een bedelaar om onderdak komt vragen.

**'Marianne! Een Koningsdrama' door
HetPaleis**

**Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Donderdag 22 december om 20.30**

02-466 20 30 en www.westrand.be

**U vindt het volledige Kwartslag-pro-
gramma op www.kwartslag.be**

**Wie zich een Kwartslag-pas aanschaft
(28 euro) kan uit het ruime aanbod van
het Kaaithheater, de KVS, CC Strombeek
en CC Westrand vier voorstellingen kie-
zen, waarvan één in elk theater.**

Ludo Dosogne

Kerstconcerten door koren uit de rand

Omnia Cantica (16/12 in Kraainem)

Het Sint-Cecilia-koor (17/12 in Linkebeek)

Tien Dilbeekse koren zingen Vlaamse en anderstalige kerstliederen, die worden afgewisseld met kerstverhalen. Het Andantinokoor, het Dominikus Saviokoor, het Egidwinakoor, het Koninklijk Sint-Rumolduskoor, Singhet Scone, het Sint-Martinuskoor, het Verrijzeniskoor Paloke, Framagomi, De Bietjes en het Kinderkoor van de Muziekacademie treden samen op. Tijdens de twee concerten worden ook sfeervolle videobeelden getoond. Leerlingen van de muziekacademie zorgen voor de instrumentale begeleiding. De regie is in handen van Els Bruynseels en Griet Boels.

DILBEEK CC Westrand, Kamerijklaan
Zondag 18 december om 15.30 en 18.30
 ☎ 02-466 20 30 en www.westrand.be

Het Sint-Cecilia-koor van Linkebeek en dirigent Eric Kirsch selecteerden liederen die de magie van Kerstmis oproepen. De samenspelklas van de Alsembergse Orfeus Academie verleent haar medewerking. Ludwine Beuckels dirigeert. Na afloop wordt glühwein geserveerd.

LINKEBEEK Sint-Sebastiaanskerk
Zaterdag 17 december om 20.30
 ☎ 02-380 77 51 (GC De Moelie) en www.demoelie.be

Het Helicon Vocaal Ensemble uit Meise vertolkt onder leiding van Walter Vergaelen klassieke koorcomposities uit de kersttijd. Op het repertoire staan ook meerstemmige werken.

MEISE Sint-Martinuskerk
Zondag 18 december om 20.00
 ☎ 02-268 61 74 en www.applaus.be

Het Gemengd koor Omnia Cantica uit Zaventem stelde een gevarieerd kerstprogramma samen met als hoogtepunt het 'Gloria' van Antonio Vivaldi. Valeer De Vlam hanteert het dirigeerstokje.

KRAAINEM GC De Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6
Vrijdag 16 december om 20.30
 ☎ 02-721 28 06 en www.delijsterbes.be

ZONDAG 18 DEC

WEMMEL
 GC De Zandloper 02-460 73 24
 Kaasmarkt 75
Tijl Uilenspiegel
 ● 14.30

MAANDAG 19 DEC

GRIMBERGEN
 CC Strombeek 02-263 03 43
 Gemeenteplein
Feel like going Home
 ● 20.30

DINSDAG 20 DEC

DILBEEK
 CC Westrand 02-466 20 30
 Kamerijklaan
Broken Flowers
 ● 20.30

DINSDAG 20 DEC

GRIMBERGEN
 CC Strombeek 02-263 03 43
 Gemeenteplein
Verlengd weekend
 ● 20.30

WOENSDAG 21 DEC

OVERIJSE
 CC Den Blank 02-687 59 59
 Begijnhofplein 11
Verlengd weekend
 ● 20.30

WOENSDAG 28 DEC

BEERSEL
 CC de Meent 02-359 16 00
 Gemeenveldstraat 34
Laura's Star -
 vanaf 6 jaar
 ● 15.00

VAN 1 TOT 31 DEC

KRAAINEM
 GC De Lijsterbes 02-721 28 06
 Lijsterbessenbomenlaan 6
Bart Azare
 (foto-expo)
 ● doorlopend

VAN 1 DEC TOT 31 JAN**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Kam Kiest voor Kunst:**Ben Vanachter**

(houtschooltekeningen)

● doorlopend

3 EN 4 DEC**SINT-ULRIKS-KAPELLE**

Kasteel La Motte 0497-51 89 98

Lumbeekstraat (Marthe Van houte)

Bezet Kasteel

● za van 11.00 tot 17.00,

nocturne van 19.00 tot 23.00,

zo van 10.00 tot 17.00

TOT 5 DECEMBER**DWORP**

Vormingscentrum Destelheide

Destelheidestraat 66 02-380 39 15

Heartbeats

door fotograaf Jo Voets

● ma tot vr van 9.00 tot 17.00

17 EN 18 DEC**DILBEEK**

Atelier Jacky Duyck

www.jackyduyck.be

Roelandsveldstraat 30

**Atelierbezoek en
tentoonstelling**

van schilderijen en tekeningen

Jacky Duyck

● 14.00-20.00

TOT 18 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Cakewalk

door Joris Ghekiere, Lucie Renneboog en

Steve van den Bosch

● doorlopend

TOT 23 DEC**DROGENBOS**

Museum Felix De Boeck

Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Retrospective**Hilde Van Sumere**

(vnl. Beeldhouwwerk in

Carrara-marmer)

● van di tot vr van 13.00 tot

17.00, za en zo van 14.00 tot

17.00

Nostalgische 'Hartklop'-tournee van Johan Verminnen

Johan Verminnen

heb ik zelfs een jaartje in Parijs gewoond, waar ik een kamertje huurde vlakbij de Place de la Concorde. Maar ik kon er mijn draai niet vinden, had last van heimwee en daarom ben ik al vlug teruggekomen. Als ik de plekjes van vroeger bezoek, lijkt het alsof ze kleiner zijn dan in mijn herinnering en hoewel Brussel nog steeds als een stukje kauwgom aan mijn schoenen plakt, woon ik nu op het platteland.'

Tijdens zijn 'Hartklop'-tournee, die hem tot in de verste uithoeken van Vlaanderen brengt, dist Johan Verminnen (54) anekdotes op over het begin van zijn carrière en zijn jeugd in Wemmel. We zochten hem op in de tuin van een restaurant in het Pajottenland, waar hij nu woont.

'Mijn geboortedorp, waar ik mijn eerste podiumervaring opdeed, was nog niet verstedelijkt, maar we voelden wel al de adem van de grote stad', herinnert hij zich. 'In die periode ontstond de groep 't Klaverke'. We waren netjes uitgedost in een wit hemd, waarop als kenteken een klaverblaadje was gestikt. Met meerstemmige versies van 'We shall overcome' en 'Blowin' in the wind' speelden we in op de tijdgeest in de tweede helft van de zestiger jaren. Dat ik niet veel later aan de 'Ontdek de Ster' wedstrijd deelnam, heb ik te danken aan mijn vrienden die mij in het geheim hadden ingeschreven.' Omdat hij nog minderjarig was toen hij al door muziekproducers werd benaderd, schakelde zijn vader, die werkman was, zijn schoonbroer in om de zakelijke belangen te behartigen en erop toe te zien dat de jonge Johan niet werd uitgebuit. 'Het muziekmilieu zit vol haaien. Maar Will Tura heeft mij geholpen door me in contact te brengen met Jean Kluger. Beiden ben ik heel erkentelijk.'

Jaartje Parijs

Vaak ging Johan Verminnen te voet van de ouderlijke woning aan de Steenweg op Merchtem in Wemmel naar Brussel. 'Ik wilde loskomen van de beklemmende dorpsmentaliteit. De grootstad werd mijn biotoop. Omdat ik droomde van een internationale carrière

Alles vliegt voorbij

Klassiekers als 'Mooie dagen', 'Rue des Bouchers' en 'Laat me nu toch niet alleen' worden tijdens de huidige theaterconcerten uitsluitend door akoestische instrumenten begeleid. Verminnen zingt ook zes nieuwe liederen, waarvan 'De tijd' al een bescheiden radiohit werd. 'Ik heb dit chanson geschreven na een bezoek aan het kerkhof in de Zuidfranse stad Sète, waar Georges Brassens ligt begraven. Diezelfde dag had Jari Demeulemeester van de Ancienne Belgique mij gebeld om te zeggen dat mijn afspraak met zanger Bram Vermeulen niet kon doorgaan omdat die net was gestorven. De tijd glipt als zand door onze vingers. Hou ouder je wordt, hoe sneller alles voorbijvliegt. Ik heb dus geen tijd te verliezen.

Aan mijn liedjesteksten en de voorbereiding van mijn theaterconcerten besteed ik ontzettend veel tijd. Dat monnikenwerk wordt soms onderschat, omdat het publiek de artiest alleen van zijn shows kent. Maar de muze kan zowel bij het ochtendgloren als 's avonds laat op bezoek komen. En ik wil altijd beschikbaar zijn.'

Ludo Dosogne

In 40 theaterzalen in heel Vlaanderen.

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, hoek Olmstraat / Bolwerkstraat

Vrijdag 9 december om 20.30

☎ 02-255 46 90 en www.applaus.be

De tournee wordt in zijn geboortedorp Wemmel afgesloten op zaterdag 4 februari 2006 om 20.00 in GC De Zandloper, Kaasmarkt 15.

☎ 02-460 73 24 en www.dezandloper.be

Kerststallen uit de hele wereld in Meise

In de aanloop naar Kerstmis kunt u in Meise de complete collectie kerststallen en -beeldengroepen gaan bekijken uit het museum van de Noord-Brabantse zuster gemeente Waalre (bij Eindhoven). Deze verzameling werd vorig jaar aan het museum geschonken door Nelleke Ninteman-Camps (78) en omvat maar liefst 240 stalletjes en beelden-groepen uit de hele wereld.

'Het is allemaal begonnen met een onvergetelijk bezoek aan de San Chiara kerk in Assisi, waar mijn man en ik een wondermooi fresco uit de 14de eeuw van Christus' geboorte opmerkten', vertelt ze enthousiast. 'In een winkel met religieuze artikelen kocht ik kaarten waarop details van dit fresco te zien waren. Daarna verzamelde ik nog 16.000 andere prenten met kerstafbeeldingen. Sinds 1982 ben ik ook in de ban van kerststallen en beeldengroepen. Ik heb er intussen zoveel verzameld dat ik ze niet mee kon verhuizen naar de service-flat waar ik nu woon. Liever dan ze te verkopen, heb ik ze aan het museum van Waalre geschonken op voorwaarde dat ze minstens om de twee jaar geëxposeerd worden en de collectie intact blijft. Bovendien moet de verzameling mijn naam dragen.'

Varianten

Tot voor kort gaf Nelleke Ninteman-Camps geïllustreerde lezingen over de geschiedenis en de verspreiding van de kerststal. Het was haar opgevallen dat de kersttaferelen in de meeste culturen in de eigen belevingswereld worden gesitueerd. De franciscaanse beweging, die oog had voor de armoedige omstandigheden waarin Christus volgens het Lucas-evangelie ter wereld kwam, heeft de kerststal met beeldjes in de 13de eeuw geïntroduceerd. Toch konden alleen de rijken zich aanvankelijk een kerstbeeldengroep veroorloven. Zij bestelden hun kunstig gesculpteerde figuren bij beeldhouwers en houtsnijders. Vanaf de 17de eeuw worden niet alleen in Italië, maar ook in Spanje, Portugal en Frankrijk kerststallen vervaardigd. In hun bekeringsijver spoorden zendelingen in de overzeese koloniën de plaatselijke bevolking aan om gelijkaardige kersttaferelen en beeldengroepen te maken. In Latijns-Amerika, Afrika en India ontstonden zo varianten die soms sterk afwijken van de figuren in het bij ons overgeleverde kerstverhaal.

Blikvanger

Een blikvanger op de expositie is een kersttafereel uit Polen, waarin de toren van de Mariakerk van Krakau is verwerkt. In Peru en Mexico worden de beeldjes vaak gemaakt uit keramiek of uit een mengsel van aardappelmeel en gips. De kerstgrotten - onder meer uit Griekenland - verwijzen naar een tekst van Justinus de Martelaar, die verhaalt hoe Jozef een grot opzocht in de buurt van Bethlehem omdat hij geen ander onderkomen vond.

Ludo Dosogne

'Kerststallen uit de hele wereld'

Meise, 't Moment van Meise, Brusselsesteenweg 40
Vernissage op vrijdag 9 december om 20.30, van 10 tot 25 december op woensdag, zaterdag en zondag van 14.00 tot 18.00
☎ 02-268 61 74 en www.applaus.be

DONDERDAG 1 DEC

GRIMBERGEN

RVT Heilig Hart 02-270 19 00

(An Demessenmaeckers)

Veldkantstraat 30

Praatcafé over dementie

met aansluitend opvoering

toneelstuk 'Matglas'

● 20.00

MAANDAG 5 DEC

GRIMBERGEN

Abdij 02-272 40 62

Abdijstraat 8

'Wat is de rol tussen het Vaticaan en onze plaatselijke kerk?'

door Toon Asaer,

hoofdredacteur Kerk+Leven

● 20.00

DINSDAG 6 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

'De Belgitude: een interpretatie in beelden en vormen'

door Filip Burgelman,

docent cultuuractualiteit aan de

Katholieke Hogeschool Mechelen

● 14.00

WOENSDAG 7 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

'Marokko en Marrakech',

multimediale opvoering door Chris Terry

● 20.00

DINSDAG 20 DEC

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

'Louis Paul Boon op z'n best'

door Marcella Piessens, actrice

● 14.00

VRIJDAG 23 DEC

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht MIRA

Abdijstraat 22 02-269 12 80

Astroclub met Frank Deboosere

● 19.30 stipt

CURSUSSEN

1 EN 8 DEC

WEMMEL

Topaz 02-227 69 56

(Vlaamse Liga tegen Kanker)

Vandervekenstraat 158

Workshops 'Communicatie en zelfzorg' voor kankerpatiënten

● 13.30-16.00

MAANDAG 5 DEC

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Start cursus 'Vader, moeder zijn: een voortdurende uitdaging'

● 19.15

VRIJDAG 9 DEC

GRIMBERGEN

Athena Brabant 02-460 44 92

Humbeksesteenweg 184

Workshop

'viltensieraden'

● 10.00

DONDERDAG 15 DEC

WEMMEL

Topaz 02-227 69 56

(Vlaamse Liga tegen Kanker)

Vandervekenstraat 158

Infosessie 'Verzorging en make-up' voor kankerpatiënten

● 13.30

MAANDAG 23 JAN

VILVOORDE

Rode Kruislokaal 02-253 10 58

Bolwerkstraat 35

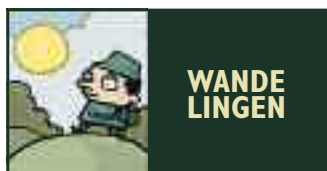
Start gratis EHBO-cursus

(16 sessies gedurende 8 weken, infoavond op 20/1 om 20.00)

● 20.00

'Marokko en Marrakech' (7/12 in Dilbeek)

WANDE LINGEN

ZONDAG 4 DEC

02-466 43 90 (Willy Paessens,
Natuurpunt)

Wandelen op de Thaborberg (1 km)

Start om 9.00 op de parking
Michielshem, Kattebroekstraat 199
in Dilbeek

ZONDAG 4 DEC

02-256 58 02 (Anne-Marie Van Volsem)

Bruegelwandeling langs plekjes die de schilder op doek heeft vastgelegd (7 km)

Start om 14.00 aan de kerk
van Sint-Anna-Pede

DONDERDAG 8 DEC

02-251 53 75 (Natuurgroepering
Zoniënwoud)

Tumulidreefwan- deling van Groendaal naar Oudergem (8 km)

Start om 13.30 aan
GC De Bosuil, Witherendreef 1
in Jezus-Eik

ZONDAG 11 DEC

02-251 53 75 (Natuurgroepering
Zoniënwoud)

Winter in het Zoniënwoud, een wandeling met aandacht voor bosbeheer (6 km)

Start om 14.00 aan Bos-
museum Jan van Ruusbroec,
Duboislaan in Hoeilaart

DONDERDAG 15 DEC

02-251 53 75 (Natuurgroepering
Zoniënwoud)

Pinnebeek- en Diependel- lewandeling, vanuit Watermaal- Bosvoorde (7 km)

Start om 13.30 aan GC De
Bosuil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik

ZATERDAG 17 DEC

02-251 53 75 (Natuurgroepering
Zoniënwoud)

Wandelen in het Zoniënwoud, met aandacht voor de bosuil (4 km)

Start om 19.00 aan Bos-
museum Jan van Ruusbroec,
Duboislaan in Hoeilaart

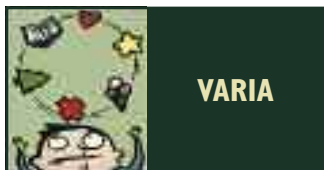
Een Russische kerst op het kasteel (17 en 18/12 in Gaasbeek)

ZONDAG 18 DEC

02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

Vijverwandeling langs de vijf- vers van de Warande (6 km, inschrijven verplicht)

Start om 14.00 op het
marktplein in Tervuren

VARIA

ZONDAG 4 DEC

SINT-ANNA-PEDE EN NACHTEGAAL (DILBEEK) Sinterklaasstoet en groot Sinterklaasfeest in de parochie- zaal van Sint-Anna-Pede

Start om 15.30

DONDERDAG 8 DEC

GROOT-BIJGAARDEN Muziekacademie 02-466 44 05 Gemeenteplein (A. Janssens)

Opening documentatie- centrum Vlaamse Vereni- ging voor Familiekunde afdeling Dilbeek

Start om 20.00-22.00

10 EN 11 DEC

GRIMBERGEN Centrum tussen basiliek en gemeentehuis 02-260 12 95 Kerstmarkt

Start om 10/12 van 13.30 tot 21.00,
11/12 van 11.00 tot 20.00

ZONDAG 11 DEC

HOEILAART Bosmuseum Jan van Ruusbroec Duboislaan 2 0499-53 98 04 Vertelnamiddag voor groot en klein Start om 16.00-18.00

DINSDAG 13 DEC

WEMMEL Gemeenteschool 02-460 75 51 (Rode Kruis afdeling Wemmel-Brussegem) Winkel 56 Bloedinzameling Rode Kruis Start om 18.00-19.45

WOENSDAG 14 DEC

DILBEEK CC Westrand 02-466 44 05 Kamerijklaan (A. Janssens) Genealogische avond met

uitwisseling van kwartierstaten
organisatie: Vlaamse Vereniging voor
Familiekunde afdeling Dilbeek
Start om 20.00

17 EN 18 DEC

GAASBEEK Kasteel van Gaasbeek 02-531 01 30 Kasteelstraat 40 Een Russische kerst op het kasteel: kleurrijke volksmuziek op ba- jan, balalaïka en accordeon, gezangen van orthodoxe monniken, Russische sprookjes voor kinderen, Russische lekkernijen,...

Start om 14.00-20.00

ZATERDAG 17 DEC

ITTERBEEK (DILBEEK) Parking café De Linde Kerstmarkt Start om 12.00

17 EN 18 DEC

SINT-GENESIUS-RODE Dorpsplein Kerstmarkt

ZATERDAG 17 DEC

ZAVENTEM Park Rustoordreef-Stationsstraat Kerstmarkt Start om 14.00-22.00

DINSDAG 20 DEC

BRUSSEGEM Zaal 'De Herleving' 02-460 75 51 (Rode Kruis afdeling Wemmel-Brussegem) Dorpsstraat 53 Bloedinzameling Rode Kruis Start om 18.00-19.45

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 januari tot 4 februari 2006 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 december a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Floris De Smedt.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaerts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Komen en gaan in de rand

3

Migratie is van alle tijden en van alle plaatsen en heeft bijna altijd een oorzaak. Sinds 1840 tot anderhalve eeuw later trokken ruim een miljoen Vlamingen van Noord naar Zuid en naar Brussel om te ontsnappen aan de wurgende hongersnood in hun eigen regio. In de rand rond Brussel zorgt migratie de laatste decennia voor een toenemende Europeanisering en verfransing. De druk van al die nieuwkomers op de autochtone bevolking leidt vaak tot wrevel en, specifiek voor de rand, tot communautaire spanningen, die in essentie te maken hebben met welvaart en sociale status, want wie welvarend is, overheerst. Onze medewerker Guido Fonteyn gaat in de vijfde reeks 'Komen en gaan in de rand' na wat de weerslag van die migratie is op de samenleving in de rand.

Leren leven in een nieuwe internationale gemeenschap

In en om Brussel groeit een nieuwe internationale gemeenschap, een voorbode van de wereldmaatschappij van morgen. De rand heeft daar ook mee te maken, en al lang niet meer alleen met de culturele tegenstellingen tussen Vlamingen en Franstaligen, of de eurocraten. Er is meer tussen hemel en aarde, en tussen Ukkel en Vilvoorde, dan Vlamingen of Franssprekenden, migranten en eurocraten, Belgen of buitenlanders.

De eerste groepen vreemdelingen in België waren republikeinse politieke vluchtelingen uit Frankrijk, die bij de Belgische omwenteling van 1830 een doorslaggevende rol hebben gespeeld. Politieke vluchtelingen zijn er vandaag nog, maar dat zijn bijna allemaal arme asielzoekers die alleen aandacht hebben voor hun regularisatie. Vaak verdwijnen ze na een uitwijzingsprocedure in de illegaliteit, maar niet uit de realiteit. Van enige politieke invloed is geen sprake, van Frans of Nederlands hebben ze geen kaas gegeten, maar ze zijn er wel, vooral omwille van de intellectuele en politieke vrijheden die hier vanzelfsprekend zijn.

De ene migrant is de andere niet

De eerste grote groepen vreemdelingen die naar België kwamen, werden op vraag van de zware industrie door de overheid gerekruteerd. Dit thema kwam in de eerste bijdrage van deze reeks aan bod. Omwille van de 'Mal des Flandres' - de ziekte van de honger - vormde Vlaanderen gedurende de hele negentiende eeuw en de eerste helft van de twintigste eeuw een onuitputtelijk arbeidsreservoir ten behoeve van de Waalse en Brusselse industrie. Nadat Vlaanderen moeizaam en zo goed als op eigen kracht uit de miserie geraakte, kwam Italië als recruteringsgebied aan de beurt. De vorige Waalse minister-president heet niet bij toeval Van Cauwenberghe en zijn opvolger Di Rupo. Vlaanderen werd later met het fenomeen van de migratie geconfronteerd dan Wallonië en Brussel, wat vormen van onwennigheid met nieuwkomers verklaart.

Ook Marokko leverde migranten voor de industrie, evenals Turkije en Griekenland, en vanuit het toen doodarme Spanje was al van voor de Tweede Wereldoorlog een dubbele migratie naar België aan de gang: van (linkse) asielzoekers en van arbeidskrachten. Een groep migranten uit hetzelfde land is zelden of nooit homogeen. Scheidingslijnen uit het thuis-

land blijven lang bestaan. Zo herinner ik mij het bezoek van twee oudere, hoofse Italianen dat ik lang geleden op de redactie van De Standaard kreeg. Ze vertelden mij dat ze met een Italiaanse lijst aan de gemeenteraadsverkiezingen in Charleroi gingen deelnemen. Uit de rest van hun betoog bleek snel dat zij, hoofs of niet, gewoon fascist waren, en daar rond voor uitkwamen. Ook de groepen migranten uit Marokko en Turkije zijn niet homogeen. Zo wees een onderzoek bij twee Turkse gemeenschappen in Gent uit dat een groep uit een onooglijk dorp in Anatolië geregeld voor overlast zorgde, en een groep uit de buurt van Istanbul nooit, omdat die vertrouwd waren met het stadsleven en die uit Anatolië niet.

Niemand kent het precieze aantal Marokkanen en Turken in en om Brussel, want wie tot Belg wordt genaturaliseerd verdwijnt uit de statistieken. In een grove schatting voor Brussel is altijd sprake van honderdduizend Marokkanen, en twintigduizend Turken. Over de integratie van deze

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

groepen bestaan diverse interpretaties, maar te vaak wordt de nadruk gelegd op negatieve punten. Zo las ik onlangs in mijn krant het bericht over een 'Turkse zakenman' die met behulp van landgenoten een tot Belg genaturaliseerde andere 'Turkse zakenman' gedurende een week had gegijzeld. Zoiets oogt niet fraai op het blazoen van Turkije. Maar in dezelfde krant las ik dat de inboedel van het Paleis Stoclet aan de Tervurenlaan in Brussel, een wereldberoemd icoon van de Weense stijl, geklasseerd werd dankzij een initiatief van de terzake bevoegde Brusselse staatssecretaris Emir Kir, van afkomst Turk. Geïntegreerde allochtonen zoals deze staatssecretaris worden niet graag herleid tot de vertegenwoordigers van hun gemeenschap alleen.

De integratie van al deze groepen in de Belgische maatschappij is volop aan de gang en zal nog een paar generaties in beslag nemen. Dit proces is onomkeerbaar.

Kassa, dankzij Europa

Zij hebben niet altijd een goede naam, vaak onterecht, maar ze zijn er ook: de eurocraten.

Brussel is de feitelijke hoofdstad van de Europese Unie omdat de Europese Commissie hier zetelt en het Europees Parlement er het meest vergadert. Dat hebben we te danken aan onze ligging, met Luxemburg en Straatsburg op de Latijns-Germaanse taalgrens in Europa. Straatsburg was Frans en Luxemburg te klein, dus werd het, in schijfjes, Brussel. De weerslag van deze aanwezigheid is amper meetbaar. Het bureau Brussel-Europa maakte een algemeen overzicht, gebaseerd op cijfers uit 2001, een recenter algemeen beeld is niet beschikbaar.

Bij de Europese instellingen werkten dat jaar 21.000 ambtenaren (26.430 in 2011), met nog eens 16.000 bij de Europese Commissie, 2.670 bij de Raad

van Europa, 1.670 bij het Europees Parlement en 800 bij het Economisch en Sociaal Comité van de regio's.

Drie vijfde van deze groep leeft in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met een voorkeur voor de Woluwe's, Elsene, Brussel-stad en Etterbeek. Twee vijfde woont in de rand, met een voorkeur voor het zuiden en het oosten. Daar bovenop komen ook nog eens de geregelde en ongeregelde bezoekers van de Europese instellingen: de parlementsleden en hun gevolg, alle politici met hun gevolg, observatoren, journalisten en lobbyisten. Die hele massa zou in 1994 in Brussel 1.685 miljoen euro en in 2001 2.224 miljoen euro hebben besteed. De NAVO stelde in 2001 2.827 militairen en burgers tewerk in Evere. Andere Europese instellingen, zoals Eurocontrol, zijn goed voor nog eens 2.217 personen. De Europese en internationale scholen tellen ongeveer 15.000 leerlingen en 2.000 personeelsleden. Diplomaten en gelijkgestelden, de internationale pers e.a. zijn goed voor 10.200 arbeidsplaatsen (waaronder 3.000 Belgen). Het aantal door Europa gegenereerde jobs in de banksector en de vrije beroepen zou nog eens 20.000 eenheden bedragen. Het bedrijfsleven blijft niet achter, en zou dankzij Europa in en om Brussel werk verschaffen aan 77.000 personen, waaronder 58.000 Belgen. Het studiebureau Iris Consulting berekende dat al deze instellingen en personen in 2001 7.588,1 miljoen euro uitgaven, waarvan bijna 6.000 miljoen in België bleven.

Er is meer tussen Ukkel en Vilvoorde dan Vlamingen of Franstaligen, migranten en eurocraten, Belgen of buitenlanders

De aanwezigheid van Europa in Brussel is tot ver buiten de grenzen van het gewest voelbaar, en reikt van Rijmenam en Keerbergen in het noorden tot voorbij Waterloo in het zuiden. We weten inmiddels ook dat de meeste ambtenaren nadat ze gepensioneerd zijn in België blijven en zich hier met meer of minder ijver integreren. De gevolgen van de val van de Muur worden voor Brussel meer en meer zichtbaar. Niet alleen het oude Europa, dat tot aan de Oeral, staat aan de poorten van de Europese Unie in Brussel. Ook gebieden ver daarbuiten wenden zich tot Europa. Zo leerden wij in Brussel de 'arme blanke' kennen, uit Oekraïne, Roemenië, Oezbekistan. Zij brengen andere zeden en gewoonten mee waardoor het samenleven er niet simpeler op zal worden.

Wisselend buitenland

En dan zijn er de expats. Dat zijn buitenlanders die gedurende jaren door hun grote bedrijf - of door internationale instellingen - worden uitgezonden voor een kaderjob in het buitenland. Na enkele jaren gaan ze soms terug naar hun thuisland, maar meestal naar een nieuwe buitenlandse bestemming. Het wisselende buitenland wordt hun thuisland! De circa 250 (wisselende) Japanners van Toyota-Zaventem vormen een goed voorbeeld van deze nieuwe categorie. Ze wonen dicht bij de Japanse school in Brussel, maar hun ouders achterna lopen deze kinderen verder school in dat voortdurend groeiende internationale systeem van onderwijs-in-het-Engels, dat ze na Brussel in Vancouver of ergens in Zuid-Oost-Azië gewoon weer op-

picken. Zo ontstaat geleidelijk een internationale elite, met het gebruik van het Engels als bindend element. Niet alleen deze Japanners maken deel uit van dit nieuwe systeem, maar ook hoog

opgeleide Turken en Chinezen, afgestudeerde ingenieurs van Louvain-la-Neuve, Vlaamse investeerders overzee, en wellicht ook tennissterren. Deze expats (van ex-patriots, gewezen landgenoten) hebben onze OCMW's niet nodig, ze vallen buiten elke klassieke migratiestroom, zijn in en om Brussel nadrukkelijk aanwezig, en malen om wat Vlaams en Frans is.

Dicht bij deze groep staan hoog- tot gemiddeld geschoolden uit landen als Iran, Afghanistan, Pakistan, maar ook Brazilië en Ecuador, en nog eens Oost-Europa. Men vindt ze bij ons vaak in middle-class jobs, waarbij risico's worden genomen en 'men vooruit kan geraken', zoals in de handel. Zij komen naar het Westen omdat wij hier in goed werkende democratieën leven, waarin een mens mag zeggen wat hij denkt, en omdat wie het hier echt wil maken er ook komt. Het gaat om een groep actieven met ondernemingszin. Eenmaal hier proberen ze aan een wettelijke status te geraken, maar als dit niet lukt verdwijnen ze en duiken op in Londen, in de VS, of ergens anders. Leden van deze informele groep komen niet altijd bewust naar Brussel, Parijs of Frankfurt, maar naar het vrije Westen. Tegenover het begrip 'thuisland' staat niet meer een ander land, maar iets globaals, iets transnationaals. (wordt vervolgd)

Guido Fonteyn
(met dank aan Johan Leman)

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Ik zoek in deze rubriek graag naar onderwerpen die een band hebben met de Vlaamse rand rond Brussel, en geef graag toe dat een gewestgrenzen-overschrijdende blik alleen wat schraal oogt. Maar Waterloo leert ons nog wat anders. Hoewel Waterloo niet verder van Brussel ligt dan Meise of Asse, wordt het stadje in de hele francofiële literatuur over Brussel en de rand door Franstalig Brussel nooit geclaimd, omdat men zeer goed weet dat de Walen nooit één morzel gronds aan die bourgeois uit Brussel zullen afstaan. Die hele corridor-geschiedenis is larie. Dat Wallonië en Brussel elkaar niet kunnen beminnen omdat het boze Vlaanderen hen via Sint-Genesius-Rode van elkaar gescheiden houdt, is een hersenspinsel. Anti-Brusselse gevoelens zijn in Wallonië nadrukkelijker aanwezig dan in Vlaanderen, omdat de onverschilligheid van 'Brussel' tegenover de teloorgang van hun zware industrie de Walen zwaar heeft gekwetst. Ik loop ook vandaag genoeg in Wallonië rond om te weten dat aan deze houding niets zal veranderen. De ondertekenaars van het Manifeste de la Culture Wallonne wijzen zelfs de Franse gemeenschap af, en eisen een volwaardige Waalse gemeenschap, naar Vlaams voorbeeld. Deze groep wordt aangevoerd door auteur Jean Louvet en filosoof José Fontaine. Het realistische, zeer waardevolle teksttheater van Jean Louvet mag overigens in Vlaanderen opnieuw worden ontdekt. Als geen ander roept Louvet het ware gezicht van Wallonië op, en 'Bruxelles' wordt daar niet in vernoemd. Maar nu terug naar onze Butte. Het loont de moeite om als een aandachtige wandeltoerist de plaats van het slagveld te bezoeken. Daar staan niet minder dan 135 monumenten, en er komen er nog altijd bij. Heel

Een diplomatisch opschrift

Waterloo is die gemeente van waaruit je over Sint-Genesius-Rode heen naar Brussel kan kijken: van boven op de 'Butte' - de heuvel met de Leeuw - lijken Brussel, Vlaanderen en Wallonië broederlijk naast elkaar te liggen. In de zomer van 1815 arriveerde Napoleon hier uit het zuiden. De toenmalige Geallieerden zetten aan uit het noorden. Gewestgrenzen kende men niet. De noordergrens van het Verenigd Koninkrijk lag sinds 1814 boven Delfzijl, in het Hoge Noorden van Nederland, waarmee wij samen een bufferstaat tegen het Franse imperialisme vormden.

Waterloo is één grote mythe, één grote vervalsing van de geschiedenis. Na de slag (1815) begon een tweede slag, deze van de recuperatie van de overwinning, en die Tweede Slag van Waterloo is nog aan de gang. Deze tweede veldslag wordt niet met de wapens, maar met monumenten uitgevochten. De vervalsing begint al bij de benaming zelf: de 'Slag van Waterloo'. Het gros van de vijandelijkheden had plaats op het grondgebied van de gemeenten Eigenbrakel en Lasne, en maar zeer gedeeltelijk in Waterloo. Maar omdat

de overwinnaar, de hertog van Wellington, vanuit het gemeentehuis van Waterloo zijn overwinningstelegram verstuurde, ging de eer naar Waterloo. Meteen na de slag werd een eerste reeks monumenten geplaatst, ter ere van de overwinnaars: de Engels-Hollands-Pruisische coalitie. De 'Butte' is een Hollands monument, opgericht op de plaats waar de prins van Oranje werd gekwetst. Uit die periode dateert ook het monument van de Hannoverianen, die voor de Engelsen vochten. Bijna honderd jaar na de slag begon de Franse recuperatie. Plots verschenen Franse monumenten, zoals 'L'Aigle Blessée', gewijd aan Napoleon. Rond de figuur van de verliezer kwam een ware verering tot stand. Een erger staal van geschiedenisvervalsing is mij niet bekend, en ik probeer mij in te beelden dat over enkele decennia in bijvoorbeeld Neurenberg een poging zou worden ondernomen om van die andere grote verliezer een winnaar te maken. De nazaten van de overwinnaars van 1815 werden laat wakker. Pas na 1970 werd onder Engelse impuls opnieuw een aantal monumenten opgericht. Zo blijft de recuperatie van Waterloo maar aan de gang, met Napoleon voorlopig als de grote overwinnaar.

Het monument der Belgen dateert uit 1915, honderd jaar na de feiten. Het (diplomatische) opschrift luidt: 'Aan de Belgen, gesneuveld op 18/6/1815, voor de verdediging van het vaandel en de roem der wapenen'. Er vochten immers Belgen in de twee kampen. De Vlamingen dienden in het Hollands-Belgisch leger. De Walen kwamen uit het zuiden, en vochten voor Napoleon. Diep in hun hart doen ze dat nog

van huizen en tuinen

FOTO: S. MARC SLOOTMAEKERS

Vlaams-Brabant wordt groener

Dankzij de inspanningen van natuurverenigingen en gemeenten groeide de totale oppervlakte van natuurreservaten in de provincie tijdens de voorbije tien jaar tot 2.300 ha. Tellen we daar ook de reservaten van het Vlaamse Gewest en de natuurdomeinen van de provincie bij, dan komen we tot een kleine 4.500 ha. Bovendien heeft Vlaams-Brabant meer dan 7.300 ha openbare bossen. Dat betekent dat zowat 6% van de provincie bestaat uit natuur- en bosgebied, wat een goed gemiddelde is voor het Vlaamse Gewest.

Langs de waterkant

Er bestaat ook een grote diversiteit in natuurgebieden. Zo zijn er de bekende beuken- en loofbossen in de rand rond Brussel met hun spectaculaire voorjaarsbloei van bosanemonen, boshyacinten, sleutelbloemen, enz. De laatste jaren groeit het areaal extensief beheerde graslanden alsook dat van de 'natte natuurgebieden' langs de oevers van beken en rivieren, rond afwateringskanalen of gewoon in natte graslanden. Een mooi voorbeeld daarvan is het provinciedomein Het Vinne in Zoutleeuw, dat ooit het grootste binnenmeer van Vlaanderen was en in de 19de eeuw werd drooggelegd. Sinds begin 2005 is het opnieuw een uitgebreid moerasgebied geworden. Een ander mooi voorbeeld zijn de Wolfsputten in Dilbeek, waar een oude steengroeve voor een aparte sfeer en vooral een specifieke plantengroei heeft gezorgd.

Stapschoenen aantrekken

Het boek bespreekt alle natuurgebieden

Naar aanleiding van de 10de verjaardag van de provincie Vlaams-Brabant verscheen zopas een boek over de vele natuurgebieden in de provincie.

Vlaams-Brabant mag dan al dichtbevolkt zijn, toch zijn er nog heel wat kleinere en grotere natuurgebieden. De voorbije jaren werden trouwens grote inspanningen geleverd om het natuurareaal uit te breiden en natuurgebieden herop te bouwen. Gedeputeerde voor Leefmilieu Jean-Pol Olbrechts ziet de toekomst dan ook optimistisch tegemoet. 'Verschillende projecten en gebieden in onze provincie tonen aan dat de natuur er hier en daar opnieuw op vooruit kan gaan', schrijft hij in de inleiding van het boek.

'Je verwondering zal groot zijn over al het moois dat hier nog te vinden is'

in de provincie die openbaar toegankelijk en minstens 5 ha groot zijn. Onder 'natuurgebied' wordt verstaan: gebieden van het type 'puur natuur' waar aan natuurbeheer wordt gedaan, dus niet de 'getemde natuur' van parken. De natuurgebieden zijn gerangschikt

volgens de gemeente waar ze liggen. Elke gemeente krijgt bovendien een korte doorlichting over de aldaar aanwezige natuur in de brede zin van het woord, ook als er geen 'officieel' natuurgebied op hun grondgebied ligt. Het boek is uitdrukkelijk bedoeld als een praktische gids om de lezers er toe aan te zetten zelf te gaan kijken wat 'echte natuur' anno 2005 in Vlaams-Brabant betekent. Verwacht dus geen uitgebreide beschrijvingen of ellenlange verhalen, maar 'rechttoerechtaan informatie die je zelf verwerkt en waarmee je je stapschoenen aantrekt om zelf eens te gaan kijken', zo schrijft auteur Herman Dierickx uit Grimbergen. 'Je verwondering zal groot zijn over al het moois dat hier nog te vinden is.' De prachtige foto's van natuurfotograaf Marc Sloommaekers compenseren enigszins de soms toch wat te schrale tekst.

Er hoort ook een klein wandelgidsje bij het boek waarin 8 wandelingen langs enkele van de meest interessante natuurgebieden zijn uitgestippeld. Twee daarvan situeren zich in de rand rond Brussel: het Hallerbos en het Lembeekbos en omgeving in de buurt van Halle, en de omgeving van het Beverbos en het beschermde landschap van Oppem op de grens van Wemmel, Meise en Grimbergen.

Paul Geerts

INFO

Herman Dierickx & Marc Sloommaekers, *Natuurlijk Vlaams-Brabant - Alle natuurgebieden van de provincie*, Uitg. Lannoo & Provincie Vlaams-Brabant, 2005, ISBN 90 209 6056 3, 24,95 euro

Stripotheek maakt mensen warm voor het beeldverhaal

Stripotheek *De negende kunst* in Meise had dit jaar heel wat te vieren. In september was er nog een groot pannenkoekenfeest ter gelegenheid van de twintigste verjaardag van de stripbibliotheek. En als alles volgens plan verloopt, wordt in de loop van deze maand de aankoop van de tienduizendste strip gevierd.

'Twintig jaar geleden was ik voorzitter van jeugdhuis 't Sloefke in Wolvertem', vertelt Marc Vertongen. 'In die tijd zaten strips in de lift, maar omdat het genre een nogal slechte reputatie had in de boekenwereld, hadden de bibliotheken er nauwelijks in huis en kwamen de liefhebbers van stripverhalen niet aan hun trekken. Om die reden zijn we met de stripotheek begonnen, waarmee we het beeldverhaal bij een groter publiek wilden brengen. België is toch niet voor niets het geboorteland van de strip?' De stripbib kreeg aanvankelijk een stek in een lokaal van het jeugdhuis in Wolvertem. 'Na een jaar of vijf hebben we een tweede lokaal geopend in het centrum van Meise, maar toen de ruimte in Wolvertem echt te oud en te voch-

tig werd, hebben we onze hele collectie definitief naar Meise gebracht. Sinds 2001 is de stripotheek gevestigd in het gebouw van de nieuwe bibliotheek, tegenover de kerk. 'We zijn het gemeentebestuur erg dankbaar voor die ruimte want we zitten hier uitstekend. Omdat we in hetzelfde gebouw huizen, combineren veel bibliotheekbezoekers een bezoek aan de bib met een bezoek aan de stripotheek, en dat is natuurlijk mooi meegenomen.' De stripotheek van Meise is zeven uur per week open, op maandagavond, woensdagmiddag en zaterdagvoormiddag. 'Een heel mooie prestatie als je weet dat we uitsluitend met vrijwilligers werken', vindt Marc Vertongen. De rand telt intussen drie volwaardige stripotheken; behalve in Meise heb je er ook een in Opwijk (in jeugdhuis Nijdrop) en in Wezembeek-Oppem (in jeugdhuis Merlijn).

Toch zijn stripotheken nog lang niet overal ingeburgerd. De meeste gemeenten in Vlaanderen stellen het met een afdeling strips in hun plaatselijke bibliotheek, doorgaans als aanhangsel van de roman- en jeugdboekenafdelingen.

Alle soorten beeldverhalen

De collectie van stripotheek *De negende kunst* is klein begonnen. 'We zijn van start gegaan met zo'n 500 strips', zegt Marc Vertongen. 'Die kwamen bijna allemaal van schenkingen nadat we een oproep hadden gelanceerd onder de leden van het jeugdhuis. Via mond-tot-mondreclame is alles op gang gekomen.' Jommeke, Suske en Wiske en Buck Danny waren in die beginperiode ruim vertegenwoordigd in de stripbib. 'Het waren de voor de hand liggende strips die onze leden thuis hadden liggen, maar in de loop van de jaren heeft de stripotheek zijn col-

lectie uitgebreid en gevarieerder gemaakt. We volgen tegenwoordig zowel de populaire reeksen als enkele heel bijzondere collecties. Bij de kinderen zijn Kiekeboe, Urbanus en FC De Kampioenen nog altijd de absolute toppers. Volwassenen kiezen meer en meer voor echt mooi uitgewerkte strips met kunstige tekeningen en goede verhalen.' Die vind je volgens Marc Vertongen vooral in de zogenaamde collecties. 'Collecties en reeksen zijn niet hetzelfde', legt hij uit. 'Bij reeksen gaat het om stripverhalen zoals Suske en Wiske of Nero. Collecties bestaan daarentegen meestal uit zo'n dertig of veertig verhalen rond een bepaald thema, vaak met verschillende personages en van verschillende tekenaars per album. Een favoriet, zowel van veel leden als van mij, is de *Collectie 500* van uitgeverij Talent die modern getekende en geschreven strips bevat voor volwassenen en waarbij het meestal om sciencefictionverhalen gaat.' Onlangs heeft de stripotheek van Meise ook een aantal prachtig ogende zwart-witstrips en een serie Japanse manga's aangekocht. 'Naar zulke genres is er veel minder vraag, maar we willen de hele waaier kunnen aanbieden, zodat liefhebbers van alle soorten beeldverhalen bij ons aan hun trekken komen. Daarom denken we er zelfs aan om binnenkort van start te gaan met comics, zoals Superman, Batman en de Simpsons.' Voor oudere reeksen, zoals Kuifje en Buck Danny, bestaat intussen niet meer zoveel belangstelling en dat vindt Marc Vertongen nogal jammer. 'Waarschijnlijk hebben onze oudere leden die vroeger allemaal wel gelezen of hebben ze zelfs thuis in hun boekenkast staan; jongeren vinden de prenten en verhalen te oubollig en te gedateerd. Hoe nieuwer de strips, hoe vaker ze mee naar huis worden genomen.' Daaruit blijkt dan weer een erg belangrijke functie van de stripotheek. 'Veel van onze leden zijn zelf verzamelaars. Ze komen hier graag eens grasduinen in de nieuwe aanwinsten

FOTO: HILP CLAESSENS

Marc Vertongen: 'We zijn van start gegaan met zo'n 500 strips, bijna allemaal schenkingen. Via mond-tot-mondreclame is alles op gang gekomen.'

om te kijken welke reeksen en collecties ze zelf zouden aanschaffen. Op die manier zijn we dus eigenlijk complementair aan het commerciële circuit. Ik heb de indruk dat de uitgeverijen dat de laatste jaren ook beginnen in te zien.'

Strips in de kijker

Met meer dan 500 leden en maandelijks zo'n 3.000 albums die worden uitgeleend, kan stripotheek *De negende kunst* terecht een succes worden genoemd. De vrijwilligers doen dan ook hun uiterste best om het aanbod zo aantrekkelijk mogelijk voor te stellen. Geregeld organiseren ze activiteiten om sommige strips in het zonnetje te zetten. 'Om de drie maanden hebben we bijvoorbeeld een nieuwe stripwerper waarbij alle strips rond een bepaald onderwerp extra aandacht krijgen', vertelt Marc Vertongen. 'Onlangs hadden we er bijvoorbeeld een-tje rond Afrika. Alle albums die zich in dat continent afspelen, kregen een rode band en sommigen werden in een apart rek gezet. Sinds kort geven

'Strips hadden vroeger een nogal slechte reputatie in de boekenwereld en daarom hadden de bibliotheken er nauwelijks in huis'

we onze lezers ook striptips aan de hand van kaartjes waarop die reeks of dat album in het bijzonder wordt aanbevolen.' De stripotheek laat tevens niet na zijn leden in de watten te leggen. Zo kreeg de uitgewerkte webstek, die vroeger al in de Belgische top-10 van beste websites stond, een compleet nieuwe lay-out. Bovendien is de site gebruiksvriendelijker geworden en makkelijker te updaten. Van half december tot half februari wordt de stripotheek omgetoverd tot een heus sneeuwlandschap en wordt iedereen die binnenkomt getraakteerd op een lekker kopje koffie. Het visuele element is het jaar rond belangrijk in de stripbib. 'Om onze strips zo goed mogelijk in het oog te laten springen, hebben we ook pas ons volledige interieur aangepast en nieuwe rekken

Veel van de leden zijn verzamelaars die graag grasduinen in de nieuwe aanwinsten om te kijken welke strips ze zelf zouden aanschaffen

geplaatst waarin de albums extra goed tot hun recht komen', zegt Marc Vertongen.

Twee kunstvormen in één

Jos Theunissen is nu ook al enkele jaren een enthousiaste vrijwilliger in de stripotheek van Meise. Als strippenkenner geeft hij ons graag een rondleiding tussen de albums. Beginnende strip-liefhebbers die meteen het neusje van de zalm willen proeven, raadt hij graag de *Collectie Vrije Vlucht* aan. Even mooi en nauwkeurig uitgewerkt als de *Collectie 500*, maar dan met realistische verhalen, 'uit het leven gegrepen'. Wie zich graag verdiept in mystieke thema's, moet volgens hem eens de *Collectie Zwarte Loge* uitproberen. Zijn persoonlijke lieveling is de tekenaar Servais. 'Hij maakt erg karaktervolle zwart-wittekeningen die tot in het kleinste detail zijn uitgewerkt. Zijn verhalen, die zich afspelen in de Gaumestreek in Zuidoost-België, zijn echt heel mooi uitgevoerd, zowel qua tekenstijl als qua inhoud.' Theunissen en Vertongen begrijpen niet goed waarom strips in sommige kringen een ondergewaardeerd genre blijven. 'Sommige verhalen zijn beter en diepgaander uitgewerkt dan in veel romans', vindt Jos Theunissen. 'Je moet de gedachtegang afleiden uit tekst en tekeningen; hij wordt niet voor je uitgesponnen zoals in sommige boeken. Ik vind dat strips tegenwoordig zeker naast romans kunnen staan. De kwaliteit is evenwaardig.' Marc Vertongen geeft zijn collega groot gelijk. 'Er wordt vandaag heel nauwlettend toegezien op de kwaliteit van een strip. Taalkundig is alles correct, de verhalen zijn

doordacht en de tekeningen geven een meerwaarde aan de tekst. Sommige prenten zijn kleine schilderijen op zich. Je staat er soms versteld van hoe mooi ze zijn. Als je een kwaliteitsstrip koopt, haal je meteen twee kunstvormen in huis: schilderkunst én literatuur. En dat voor de prijs van één album...'

Ines Minten

27

MEER WETEN?

www.stripbib.be (Meise)

www.nijdrop.be (Opwijk)

www.stripbibmadox.be (Wezembeek-Oppem)

La bibliothèque de bandes dessinées fait aimer les récits imagés

La bibliothèque de bandes dessinées De negende kunst à Meise avait de nombreuses occasions de faire la fête cette année. En septembre, il y a eu une grande fête avec des crêpes à l'occasion du vingtième anniversaire de la bibliothèque. Et comme tout se déroule selon les plans, l'achat de la dix millième bande dessinée sera fêté ce mois-ci. La bibliothèque de bandes dessinées a été créée par les membres de la maison de la jeunesse 't Sloefke de Wolvertem. Vingt ans plus tard, il n'y a plus que des volontaires qui travaillent et la bibliothèque compte plus de 500 membres qui empruntent chaque mois près de 3.000 albums. Les bibliothèques pour bandes dessinées ne sont pas encore partout intégrées. La plupart des communes en Flandre ont intégré une section bandes dessinées dans leur bibliothèque locale, le plus souvent comme pendant de la section romans et livres pour la jeunesse. Outre *De negende kunst* à Meise, il y a encore deux autres bibliothèques pour bandes dessinées de grande valeur: à Opwijk dans la maison de la jeunesse Nijdrop et à Wezembeek-Oppem dans la maison de la jeunesse à Merlijn.

RESTAURANDT

FOTO'S: FILIP CLAESSENS

Sterrenkok verlaagt drempel

‘Ons restaurant zat in het weekend goed vol, maar tijdens de weekdagen was het hier heel stil. We konden het economisch niet langer aan’, zo verklaart de meesterkok de koerswijziging. ‘We besloten het concept aan te passen: ik gebruik nu minder exclusieve producten, waardoor we de prijzen kunnen verlagen en aantrekkelijk worden voor een breder publiek.’ Die opzet is alvast geslaagd, want als we op een woensdagavond het restaurant binnenkomen, zijn verschillende tafeltjes bezet. Roland Debuyst is dan ook tevreden met de metamorfose. ‘We krijgen 2 à 3 keer meer volk over de vloer. Dit is veel fijner werken.’

Nieuwe accenten

Zwart en oranje zijn de kleuren van het nieuwe restaurant. Niet alleen het interieur baadt in deze opmerkelijke kleurencombinatie, ook het bedienend personeel is overwegend in het zwart gekleed met enkele oranje accenten. De kaart is gevarieerd en wordt elke maand aangepast. De chef kiest voor klassieke gerechten, maar met nieuwe accenten en hij combineert goedkopere producten met iets duurder. Scampi met eekhoorntjesbrood of Sint-Jacobsvruchten in kokosmelksaus zijn hiervan perfecte voorbeelden. Bovendien kun je naast de iets duurder vis- en vleesgerechten ook kiezen voor schappelijk geprijsde pasta's en slaatjes. Aan de overkant verschijnt 'Zeebaarsfilet in de oven met zeezout, venkel met sinaasappel, risotto en een bruine jus op basis van een pesto van rucola' (20 euro). Een eerlijk gerecht, met boeiende smaken die elkaar toch niet

Kok Roland Debuyst heeft een staat van dienst om u tegen te zeggen. Tijdens zijn opleiding stond hij onder meer in de keuken van topchefs zoals Michel Beyts en Yves Mactagne. In 1997 behaalde de kok de tweede plaats in de prestigieuze wedstrijd Bocuse d'Or. Datzelfde jaar werd hij ook tot Iste kok van België gekroond. Intussen opende hij met zijn vrouw Ayse in Nossegem een gastronomisch sterrenrestaurant. Maar in mei besloot het paar om het over een andere boeg te gooien. L'Orangerie werd Orange: een trendy restaurant met vriendelijkere prijzen.

'Ik kook misschien wel op een wat lager niveau, maar we blijven streven naar kwaliteit'

overheersen. Een absolute voltreffer dus. Mijn 'Gegrilde reekalffilet, met selder-moes, rabarber en rösti, in een romige saus met shaunpeper' (25 euro) mag er ook zijn. Lang geleden dat ik nog zo van vlees heb genoten: het smelt bijna in de mond. Bovendien zijn de porties net niet overdadig. We twijfelen dan ook of er nog een dessert bij kan. Uiteindelijk kiezen we de gulden middenweg en delen we het 'Slaatje van gemarineerde meloen, espumas van

chocolade met sinaasappel en een bolletje roomijs van kokosnoot' (7 euro). Het blijkt de perfecte afsluiter te zijn. Uiteindelijk betalen we 67 euro voor twee personen, wat een correcte prijs/kwaliteit-verhouding is.

Concept van de toekomst

'Ik kook misschien wel op een wat lager niveau, maar we blijven kwaliteit nastreven', beaamt de chef. 'Tegenwoordig zijn er veel hippe restaurants waar ze vaak de nadruk leggen op de verpakking en zo de inhoud vergeten.' Dankzij het nieuwe concept kunnen Roland en Ayse bovendien veel creatiever zijn. 'We willen Orange ook bekend maken bij het grote publiek en laten daarom bijvoorbeeld hier in de buurt strooibriefjes verdelen. Met hetzelfde doel voor ogen organiseren we vier keer per jaar een grote brunch. De eerstvolgende is op kerstochtend', vertelt Roland Debuyst. Op oudjaar stelt de kok dan weer een aangepast menu samen voor 100 euro, alles inbegrepen.

En de ster? 'Die is er nog. We hebben er geen idee van hoe Michelin ons nu zal beoordelen. Maar ik hoop toch dat ze inzien dat dit concept de toekomst is. Gastronomische restaurants zijn niet meer van deze tijd. Een restaurant moet kunnen evolueren en met Orange kunnen we daar perfect op inspelen.'

Veronique Verlinden

Orange, Leuvensesteenweg 614,
1930 Zaventem, tel. 02-757 05 59,
www.orangerrestaurant.be
Maandagavond, zaterdagmiddag en
zondag gesloten

Naar het spreekuur van de specialist op de televisie

In het voorjaar van 2006 starten Wim Weetjens uit Steenokkerzeel en Stefan Ackermans, een geboren Overijssenaar, op de kabel met hun tv-station Life!TV. Daarmee krijgt tv-kijkend Vlaanderen een gloednieuw concept op de buis.

‘Met de regelmaat van een klok gaan we programma’s brengen waarin de kijkers allerlei vragen aan specialisten in deze of gene sector kunnen voorleggen. Wie met een brandende vraag zit, kan bij ons terecht voor het antwoord. De onderwerpen die we aan bod laten komen, gaan van gezondheid over psychologie tot huisdieren, lifestyle en nog veel meer. Het is best mogelijk dat het programma-aanbod in het weekend afwijkt van het doordeweekse, maar het is wel de bedoeling dat we een bepaald onderwerp steeds op dezelfde dag en hetzelfde uur brengen. Met die vaste programmering willen we zoveel mogelijk inspelen op gewoontes en patronen zodat de kijker op de duur uit het hoofd weet wanneer hij met zijn vraag naar het spreekuur kan’, zeggen Weetjens en Ackermans.

Minder reclameblokken

‘De hele formule is opgebouwd rond een specialist en een presentator in een aangepaste studio die niets anders doen dan vragen beantwoorden die de kijkers doorbellen of mailen. Dat is het ‘unique selling point’ waarmee we ons van andere stations onderscheiden. Na twee seconden kijken, merk je al dat je met live-tv te maken hebt. Die aanpak maakt de inbouw van een aantal varianten mogelijk, maar daar moet nog aan gewerkt worden.’ Life!TV zit vanaf het voorjaar van 2006 op de Vlaamse kabel. Als de interactieve tv binnenkort zijn intrede doet, zijn ze er klaar voor om het concept in een handomdraai aan te passen. Net als andere commerciële zenders leeft Life!TV van reclame.

FOTO: FILIP CLAESSENS

Stefan Ackermans en Wim Weetjens

Maar ook daar wijken de jonge tv-makers af van het klassieke patroon met reclameblokken die een programma om de haverklap onderbre-

‘We gaan programma’s brengen waarin de kijkers allerlei vragen aan specialisten in deze of gene sector kunnen voorleggen’

ken. Zij laten hun programma’s sponsoren door bedrijven of instellingen die wat met het aangesneden onderwerp te maken hebben. Zo wordt een programma over honden mogelijk gemaakt dankzij een fabrikant van hondenvoer of iets dergelijks. ‘Op die manier kun je de reclameblokken veel korter houden en dus meer tijd besteden aan de problemen van de mensen die bellen of mailen.’ Voor het realiseren van hun ideeën hebben beide tv-makers de nv Life!TV-broadcasting company in het leven geroepen, een vennootschap die gevestigd is in de Fabriekstraat in Lint. ‘Nog andere zenders waaronder TMF hebben hier hun vaste stek. Het is een soort mediacentrum naar analogie met dat van Hilversum in Nederland waar

een aantal productiehuisen en tv-stations bij elkaar zitten. Het voordeel van Lint is dat er automatisch een samenwerkingsverband groeit met de andere stations. Je hebt daar studio’s, camera’s en alles wat je maar kunt dromen om een tv-programma te realiseren, zo bij de hand. Je hoeft dus niet te investeren in dingen die je maar af en toe eens nodig hebt.’

Door de wol geverfd

Als jonge knaap was Ackermans (34) al een van de betere presentatoren van de Druivenstreekzender Radio Zoniën. Tijdens zijn studie communicatiewetenschappen aan de VUB leerde hij de Limburger Wim Weetjens (33) kennen. Weetjens werkte na het beëindigen van zijn studies voor verschillende regionale en nationale radio- en tv-stations en belandde uiteindelijk bij Studio Brussel. Ackermans werkte voor TV2, TV-Brussel en VT4. Bij Studio Brussel liep hij Weetjens weer tegen het lijf. Vijf jaar geleden besloten ze om samen het radiostation 4FM op te richten. Dat hebben ze inmiddels van de hand gedaan waardoor ze nu de handen vrij hebben om een nog veel grotere uitdaging aan te gaan.

Willy Fluyt

Edward & Antoine

"De Kerstschapen"

Michael Blaye

Als bachelorstudent aan de universiteit van San Diego leerde Michael Blaye een professor kennen die in Leuven had gedoctoreerd. Begeesterd door diens enthousiaste verhalen besloot hij ook naar Europa te trekken.

'Ik arriveerde in de zomer van 1972 in Leuven, vast van plan om er Frans te leren, omdat mijn grootouders van Franse origine waren.' Michael Blaye wist niet dat de Leuvense universiteit in 1968 werd gesplitst en was dan ook stomverbaasd toen hij merkte dat de universiteit uitsluitend Nederlands-talig was. 'Ik was erg moe van de lange reis, dus ben ik op zoek gegaan naar een kot en heb dan maar besloten om Nederlands te leren', lacht hij. Een volgende stap was het kiezen van een studierichting. 'Toevallig stuitte ik op een Engelstalige afdeling filosofie. Ik had die studie nooit overwogen, maar het was handig om in mijn moedertaal te starten en ik vond de materie interessant.'

'Wist ik veel dat er in Leuven niet meer in het Frans werd gedoceerd!'

Nederlands op café

Vanaf de eerste dag volgde Michael Blaye lessen Nederlands. 'De taallessen waarvoor ik me had ingeschreven, waren oersaai en ik heb dan ook snel afgehaakt. Wel heb ik zowat alle cafés van Leuven van binnen gezien - de perfecte methode om het Nederlands vlug onder de knie te krijgen.' Michael Blaye bleef bijna tien jaar in België plakken. 'Ik trouwde met een Vlaams meisje en we kregen twee kinderen.' Daarna trok het gezin naar Virginia, waar Michael zich toelegde op vastgoed en stadsontwikkeling. 'In Amerika is het met de sociale voorzieningen pover gesteld.

'Als je altijd tot de meerderheid hebt behoord, heb je er geen idee van hoe het is tot een minderheid te horen'

Je hebt er stadscentra die zijn uitgegroeid tot echte bidonvilles, met veel kansarmen die geen kant op kunnen met hun leven. In mijn vrije tijd zette ik me in voor hen; ik wilde bruggen slaan tussen mensen met verschillende economische en etnische achtergronden.' Op een bepaald moment werkte hij als een van de weinige blanken in een omgeving met 90% Afro-Amerikanen. 'Als je altijd tot de meerderheid hebt behoord, heb je er geen idee van

hoe het is tot een minderheid te horen. Je krijgt zo een heel andere, rijkere kijk op de maatschappij en beseft veel beter wat een begrip als 'racisme' allemaal inhoudt.'

Omdat hij zijn kinderen de rijkdom aan talen, culturen en ontmoetingen die hij zelf had leren kennen niet wilde onthouden, koos Michael Blaye een tijdje later opnieuw voor Europa. 'Amerikanen verhuizen gemiddeld om de drie jaar. Soms gaan ze voor hun werk in één klap 1.000 kilometer verderop wonen. Omwille van de homogene Amerikaanse cultuur zijn ze er wel zeker van dat woonwijken, restaurants, winkels en vrijetijdsbesteding op de nieuwe plek hetzelfde zijn, anders zouden hun verhuizingen met veel meer stress gepaard gaan. Ik ben tijdens mijn verblijf in het buitenland verliefd geworden op vreemde mensen, talen en culturen. Om mijn kinderen diezelfde kansen te geven, ben ik naar hier teruggekomen.'

Veiligheid voor alles

Na de scheiding van zijn eerste vrouw kwam Michael Blaye in Tervuren terecht. Hij hertrouwde met dierenarts Anne Peeters en engageerde zich in de lokale samenleving. 'Ik ben actief in ouderverenigingen die de school en de schoolomgeving veiliger willen maken. Veiligheid heb ik altijd enorm belangrijk gevonden, maar sinds mijn oudste zoon in 1992 werd doodgerekend door een dronken bestuurder die vluchtmisdrijf pleegde, ben ik er echt actief mee bezig.' Michael woont graag in de rand. 'Het enige wat ik mis, is de woeste natuur van the Wild West, waar ik vandaan kom. Vroeger trok ik vaak de bergen in, op het topje van de wereld lijken al je problemen immers veel kleiner.'

Ines Minten

'How was I to know that French was no longer taught in Leuven!'

Michael Blaye got to know a professor at the University of San Diego who had obtained his doctorate in Leuven. Inspired by the learned professor's stories, Blaye set off for Leuven in 1972, planning to learn French there, as his grandparents were of French origin. He was unaware that Leuven University had been split in two in 1968, after which all the courses were taught in Dutch. 'So I decided to go ahead and learn Dutch', he laughed.

Blaye stayed for nearly 10 years in Belgium before going to living with his family in Virginia. He returned to this country because he was eager for his children to be exposed to the same rich variety of languages, cultures and acquaintances he had experienced during his time here.